

TIDAHOLMS
KOMMUN

TIDAHOLMS KOMMUN

Verksamhetsberättelser 2015

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Resultaträkning	2
Kassaflödesrapport	3
Balansräkning	4
Noter	5
Driftredovisning 2015	10
Investeringsredovisning 2015	11
<i>Verksamhetsberättelser</i>	
Kommunstyrelse	13
Kultur- och fritidsnämnd	21
Barn- och utbildningsnämnd	25
Social- och omvårdnadsnämnd	33
Miljö- och byggnadsnämnd	48
Teknisk nämnd – Skattefinansierad verksamhet	52
Teknisk nämnd – Taxefinansierad verksamhet, VA-Verk	58
Teknisk nämnd – Taxefinansierad verksamhet, Renhållningsverk	62

Tidaholms kommun

År 2015

**Skattefinansierad verksamhet
Taxefinansierad verksamhet**

KOMMUNEN

Resultaträkning och kassaflödesrapport

Resultaträkning - kommunen (tkr)

	Not	Kommunen 2015	Kommunen 2014	Skattefinans 2015	Taxefinans 2015
Verksamhetens intäkter	1	203 583	179 400	177 659	25 924
Verksamhetens kostnader	2	-778 276	-756 143	-757 545	-20 731
Av- och nedskrivningar	3	-33 963	-32 222	-30 653	-3 310
Verksamhetens nettokostnader		-608 656	-608 965	-610 539	1 883
Jämförelsestörande intäkter	4	5 759		5 759	
Jämförelsestörande kostnader	4				
Verksamhetens nettokostnader efter jämförelsestörande poster		-602 897	-608 965	-604 780	1 883
Skatteintäkter	5	498 927	482 083	498 927	
Generella statsbidrag och utjämning	5	141 979	128 954	141 979	
Finansiella intäkter, balansenheter		265	356	265	
Finansiella kostnader, balansenheter		-265	-357		-265
Finansiella intäkter	6	582	1 202	570	12
Finansiella kostnader	7	-2 264	-2 926	-2 240	-24
Resultat före extraordinära poster		36 327	347	34 721	1 606
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
Årets resultat		36 327	347	34 721	1 606
<i>Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster</i>	8	<i>30 568</i>	<i>347</i>	<i>28 962</i>	<i>1 606</i>

KOMMUNEN

Resultaträkning och kassaflödesrapport

Kassaflödesrapport - kommunen (tkr)

	Not	Kommunen 2015	Kommunen 2014	Skattefinans 2015	Taxefinans 2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		36 327	347	34 721	1 606
Utbetalningar för inpräktagna avsättningar		-591	-487	-591	
Justering för av- och nedskrivningar	3	33 963	32 222	30 653	3 310
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	22	1 293	235	1 275	18
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		70 992	32 317	66 058	4 934
<u>Ökning</u> /minskning kortfristiga fordringar	13, 20	-13 678	504	-13 259	-419
<u>Ökning</u> /minskning kortfristiga fordringar internt		-1 151	-105	-509	-642
<u>Ökning</u> /minskning förråd och varulager		-65	60	-65	
<u>Ökning</u> /minskning kortfristiga skulder	20,21	31 354	14 276	27 201	4 153
<u>Ökning</u> /minskning kortfristiga skulder internt		1 151	105	207	944
Kassaflöde från den löpande verksamheten		88 603	47 157	79 633	8 970
INVESTERINGS VERKSAMHETEN					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-51 785	-33 280	-43 691	-8 094
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		1 222	896	1 222	
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		473	30	473	
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-13	-10	-13	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar					
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-50 103	-32 364	-42 009	-8 094
FINANSIERINGS VERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån					
Nyupptagna lån internt		5 000			5 000
Amortering av långfristiga skulder	18	-8 617	-9 994	-8 617	
Amortering av långfristiga skulder internt		-1 570	-1 570		-1 570
Ökning av långfristiga fordringar					
Ökning av långfristiga fordringar internt		-5 000		-5 000	
Minskning av långfristiga fordringar					
Minskning av långfristiga fordringar internt		1 570	1 570	1 570	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-8 617	-9 994	-12 047	3 430
Årets kassaflöde		29 883	4 799	25 577	4 306
Likvida medel vid årets början		86 067	81 268	79 204	6 863
Likvida medel vid årets slut		115 950	86 067	104 781	11 169

KOMMUNEN

Balansräkning

Balansräkning - kommunen (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	Kommunen 2015	Kommunen 2014	Skattefinans 2015	Taxefinans 2015
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, bygn. och tekn. Anläggningar	9	489 329	471 244	458 965	30 364
Maskiner och inventarier	10	24 949	24 755	24 276	673
Summa materiella anläggningstillgångar		514 278	495 999	483 241	31 037
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar, bostadsrätter mm	11	11 891	11 878	11 891	
Långfristiga fordringar, balansenheter		16 495	13 065	16 495	
Summa finansiella anläggningstillgångar		28 386	24 943	28 386	
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		542 664	520 942	511 627	31 037
Bidrag till infrastruktur					
Medfinansiering E20	12	5 200	5 600	5 200	
SUMMA BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR		5 200	5 600	5 200	
Omsättningstillgångar					
Förråd		701	636	701	
Fordringar					
Övriga kortfristiga fordringar	13	57 985	44 307	53 380	4 605
Fordran VA-kollektiv	20				
Fordringar, balansenheter		6 609	5 458	2 304	4 305
Summa kortfristiga fordringar		64 594	49 765	55 684	8 910
Kassa och bank	14	115 950	86 067	104 781	11 169
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		181 245	136 468	161 166	20 079
SUMMA TILLGÅNGAR		729 109	663 010	677 993	51 116

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH	Not	Kommunen 2015	Kommunen 2014	Skattefinans 2015	Taxefinans 2015
Årets resultat		36 327	347	34 721	1 606
Resultatutjämningsreserv		12 613	12 613	12 613	
Lokal utvecklingsreserv		11 998	12 092	11 998	
Övrigt eget kapital		331 684	331 337	311 696	19 988
EGET KAPITAL	15	392 622	356 389	371 028	21 594
Avsättn. för pensioner o likn förpliktelser	16	5 434	4 544	5 434	
Avsättn. bidrag till infrastruktur	17	6 000	6 000	6 000	
SUMMA AVSÄTTNINGAR		11 434	10 544	11 434	
Lån i banker och kreditinstitut	18	128 878	137 495	128 878	
Investeringsinkomster	19	2 059	401	2 059	
Långfristiga skulder, balansenheter		16 495	13 065		16 495
Långfristiga skulder, totalt		147 432	150 961	130 937	16 495
Skulder, balansenheter		6 609	5 458	408	6 201
Skuld VA-kollektiv	20	3 047	180		3 047
Övriga kortfristiga skulder	21	167 965	139 478	164 186	3 779
Kortfristiga skulder, totalt		177 621	145 116	164 594	13 027
SUMMA SKULDER		325 053	296 077	295 531	29 522
SKULDER, AVS. OCH EGET KAPITAL		729 109	663 010	677 993	51 116

ANS VARS FÖRBINDELSER	Not	2015	2014
Pensionsförpliktelser inkl löneskatt	23	185 487	186 107
Borgen och andra förpliktelser	24, 25	340 920	320 373
SUMMA ANS VARS FÖRBINDELSER		526 407	506 480

KOMMUNEN

Noter

Noter – kommunen (tkr)

Not 1 Verksamhetens intäkter

	2015	2014
Taxor och avgifter	41 956	42 733
Hyror och arrenden	15 940	16 892
Bidrag	85 592	64 459
Försäljn av verksamhet o entreprenader	42 892	38 529
Övriga intäkter	17 203	16 787
Summa	203 583	179 400

Not 2 Verksamhetens kostnader

	2015	2014
Personalkostnader	498 185	480 198
Pensionskostnader o personalsociala omkostnader m.m.	34 587	33 179
Material, tjänster o övr kostn	220 503	217 844
Bidrag och transfereringar	24 601	24 522
Upplösn bidrag till statlig infrastruktur	400	400
Summa	778 276	756 143

Not 3 Avskrivningar

	2015	2014
Fastigheter och anläggningar	26 976	25 844
Maskiner och inventarier	6 987	6 378
Summa	33 963	32 222

Not 4 Jämförelsestörande poster

	2015	2014
Återbetalning AFA år 2004	5 759	
Summa	5 759	0

Not 5 Skatteintäkter och generella statsbidrag

	2015	2014
Utdebitering	22,07	22,07
Skatteintäkter	498 927	482 083
Kommunalskatt	499 357	483 362
Slutavräkningar	-430	-1 279
Generella statsbidr o utjämn	141 979	128 954
Inkomstutjämn	134 937	127 227
Kostnadsutjämn	-13 035	-17 390
Kostnadsutjämn LSS	-3 754	-6 038
Generella bidrag från staten	951	
Regleringsbidrag/-avgift	-489	2 919
Strukturbidrag	1 314	1 309
Fastighetsavgift	22 055	20 927
Summa	640 906	611 037

Not 6 Finansiella intäkter

	2015	2014
Ränteintäkter externt	387	984
Ränteintäkter från dotterbolag	8	30
Utdelning aktier och andelar	3	2
Övriga finansiella intäkter	183	186
Summa	581	1 202

Not 7 Finansiella kostnader

	2015	2014
Finansiella intäkter		
Räntekostnader externt	-2 104	-2 774
Räntekostnader	-61	-50
Övriga finansiella kostnader	-99	-102
Summa	-2 264	-2 926

Not 8 Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster

	2015	2014
Årets resultat	36 327	347
<i>Jämförelsestörande poster</i>		
Återbetalning av AFA-pengar	5 759	0
Summa jämförelsestörande poster	5 759	0
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	30 568	347

Not 9 Fastigheter och anläggningar

	2015	2014
Markreserv	14 208	14 153
Verksamhetsfastigheter	353 993	352 092
Fastighet för affärsverksamhet	20 951	23 622
Industrifastigheter	23 512	23 881
Publika fastigheter (Gator, vägar, parker mm)	46 903	41 643
Fastigheter för annan verksamhet	1 869	1 935
Övriga fastigheter	4 373	4 140
Pågående ny, till- eller ombyggn.	23 520	9 778
Summa	489 329	471 244

Not 10 Maskiner och inventarier

	2015	2014
Fordon	2 552	2 123
Övriga inventarier	22 397	22 632
Summa	24 949	24 755

Not 11 Värdepapper och andelar

	2015	2014
Aktier		
Tidaholms Bostads AB (helägt)	775	775
Tidaholms Energi AB (helägt)	10 400	10 400
Swedbank	23	23
<i>Delsumma aktier</i>	<i>11 198</i>	<i>11 198</i>
Andelar		
Tolkförmedling Väst	13	
Kommuninvest ¹⁾	660	660
Coompanion	10	10
<i>Delsumma andelar</i>	<i>683</i>	<i>670</i>
Grundfondskapital		
Tidaholm-Hökensås Semesterby	10	10
<i>Delsumma grundfondskapital</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
Totalsumma	11 891	11 878

1)Insatsen hos Kommun Invest värderas till anskaffningsvärde. Överskottsutdelning i form av återbäring och insatsränta på inbetalda medlemsinsatser har nästan omgående gått tillbaka till Kommun Invest för att öka kapitalet. Detta är enligt RKR's yttrande inte att beakta som en intäkt i kommunen och värdet på insatsen har inte skrivits upp. Enligt Kommun Invest är värdet på Tidaholms andel 3 341 tkr (2 427 tkr) vid årsskiftet.

KOMMUNEN

Noter

Not 12 Bidrag till statlig infrastruktur

	2015	2014
Bidrag till statlig infrastruktur	6 000	6 000
Upplösning	-800	-400
Summa	5 200	5 600

Kommunfullmäktige har i avsiktsförklaring från maj 2013 beslutat sin avsikt att medfinansiera utbyggnaden av E20 upp t o m 6 milj kr i 2013 års penningvärde (Kf § 55/2013). Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 15 år. Indexering av medfinansieringsbeloppet sker t o m utbetalningstidpunkten enligt Trafikverkets Infra-strukturindex - Investering Väg.

Not 13 Kortfristiga fordringar

	2015	2014
Kundfordringar	12 402	17 550
- varav konsumtionsavgifter	3 872	3 977
- varav fakturafordringar	6 363	11 724
- varav fakturafordringar AÖS ¹⁾	2 167	1 849
Statsbidragsfordringar	21 172	5 466
Diverse kortfristiga fordringar	7 038	6 641
- varav mervärdeskatt	6 875	6 405
- varav skattekonto	50	154
- varav övriga	113	82
Förutbetalda kostnader	6 278	5 008
Upplupna intäkter	11 095	9 642
- varav upplupna skatteintäkter	9 233	7 926
- varav övriga upplupna intäkter	1 862	1 716
Summa	57 985	44 307

1) Från 1 oktober 2011 debiterar Tidaholms kommun Falköpings kommuns renhållningsavgifter för AÖS (Avfallshantering Östra Skaraborg) räkning

Not 14 Kassa och bank

	2015	2014
Kassa	59	46
Bank	115 891	86 021
Summa	115 950	86 067

Kommunen har en checkkredit på 30 miljoner som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.

Not 15 Eget kapital

	2015	2014
Ingående eget kapital	356 389	356 042
Nyttjande av lokal utvecklingsreserv	-94	
Årets resultat	36 327	347
Totalt eget kapital	392 622	356 389
Varav resultatutjämningsreserv	12 613	12 613
Varav lokal utvecklingsreserv	11 998	12 092
Varav övrigt eget kapital	368 011	331 684

Fullmäktige har under 2014 beslutat att avsätta 12 613 tkr av tidigare års resultat till resultatutjämningsreserv samt att avsätta 12 092 tkr till en lokal utvecklingsreserv.

Not 16 Avsättning för pensioner

	2015	2014
Specifikation - Avsatt till pensioner		
Förmånsbestämd ålderspension	0	0
Avtalspension, visstidspension m.m.	702	813
Särskild avtals/ålderspension	2 763	2 844
Ålderspension	837	
Efterlevandepension	71	
Löneskatt	1 061	887
Summa avsatt till pensioner	5 434	4 544
Antal visstidsförordnanden		
Politiker	2	1
Tjänstemän	0	0
Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning	4 544	5 177
Nya förpliktelser under året	844	-22
Varav		
- nyintjänad pension	464	
- ränte- och basbeloppsuppräknig	70	51
- ändr av försäkringstekn grunder	0	0
- övrig post	774	-73
Årets utbetalningar	-591	-487
Förändring av löneskatt	173	-124
Summa avsatt till pensioner	5 434	4 544
Aktualiseringsgrad	97%	97%
Överskottsmedel	1 351	0

Från och med 2015 har vi bokat en avsättning för de förtroendevalda som har ett nytt avtal från den 15 oktober 2014, OPF-KL. Avsättning för det äldre avtalet PBF har tagits upp under raden övrig post 2015. Avättningar enligt detta avtal har tidigare inte redovisats.

För avtalen KAP-KL och AKAP-KL är årets ålderspensions-och indexeringspremier samt riskpremier inbetalda under året. Tidaholms kommun har försäkrat bort efterlevandeskyddet samt förmånsbestämd ålderspension för dessa avtal.

Not 17 Avsättning bidrag till statlig infrastruktur

	2015	2014
Bidrag till statlig infrastruktur	6 000	6 000
Indexering	0%	0%
Summa	6 000	6 000

Kommunfullmäktige har i avsiktsförklaring från maj 2013 beslutat sin avsikt att medfinansiera utbyggnaden av E20 upp t o m 6 milj kr i 2013 års penningvärde (Kf § 55/2013). Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 15 år. Indexering av medfinansieringsbeloppet sker t o m utbetalningstidpunkten enligt Trafikverkets Infra-strukturindex - Investering Väg. År 2015 ingen indexering.

KOMMUNEN

Noter

Not 18 Lån i banker och kreditinstitut

Lån i banker och kreditinstitut	2015	2014
Handelsbanken		
Ingående skuld	3 806	4 228
Kortfristig del av lån	-400	-400
Årets amortering	-400	-422
Återstående långfristig del	3 006	3 406
Swedbank hypotek		
Ingående skuld	8 215	8 847
Kortfristig del av lån	-632	-632
Årets amortering	-632	-632
Återstående långfristig del	6 951	7 583
Kommuninvest		
Ingående skuld	134 091	143 030
Nyupptagna lån		
Årets amortering	-7 585	-8 939
Kortfristig del av lån	-7 585	-7 585
Återstående långfristig del	118 921	126 506
Summa	128 878	137 495

Sammanställning lån i banker o kreditinstitut	2015	2014
Ingående skuld	146 112	156 105
Nyupptagna lån	0	0
Årets amortering	-8 617	-9 993
Kortfristig del av lån	-8 617	-8 617
Långfristig del av lån	128 878	137 495

Kortfristig del av lån (nästa års amortering) redovisas i specifikationen till not 21

Not 19 Investeringsinkomster

Förutbetalda intäkter som regleras över flera år	2015	2014
Investeringsbidrag	2 059	401
återstående antal år (vägt snitt)	32	32

Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Not 20 Skuld till VA-kollektiv

	2015	2014
Ingående fordran/skuld	-180	469
Årets överskott	-2 867	-649
Utgående fordran/skuld	-3 047	-180

+ fordan / - skuld

Specifikation på kortfristiga	2015	2014
Leverantörsskulder	26 925	24 541
Korta skulder kreditinstitut	8 617	8 617
Avräkning Avfallshantering Östra	5 501	5 510
Moms och punktskatter	1 180	1 458
Personalens källskatt och avgifter	18 102	16 630
- varav källskatt	8 277	7 659
- varav arbetsgivaravgifter	9 825	8 971
Övriga kortfristiga skulder	1 437	1 575
Skuld till VA-kollektivet	3 047	180
Upplupna kostnader och förutbetalda	106 203	81 147
- varav semesterlöneskuld	21 807	20 866
- varav upplupna löner	197	1 717
- varav upplupna soc avg på	8 447	8 613
- varav pensionskostn individuell	17 681	16 931
- varav sammandrag för prel F-skatt, se	4 741	9 539
- varav förutbetalda skatteintäkter	885	4 426
- varav förutbetalat tillfälligt statsbidrag	25 518	
- varav upplupna räntekostnader	239	253
- varav interimsskulder	25 920	18 063
- varav förutbetalda hyror	768	739
Summa	171 012	139 658

Det tillfälliga statsbidraget på 25 518 tkr har periodiserats i sin helhet till år 2016.

Specifikation F-skatt	2015	2014
Uppl särsk löneskatt individuell del		3 768
Uppl särsk löneskatt på utbet		1 496
Summa tax 14	0	5 264
Fastighetsskatt	348	348
Uppl särsk löneskatt individuell del	3 942	3 942
Uppl särsk löneskatt på utbet	1 332	1 332
Uppl särsk löneskatt	1 077	1 077
Inbetald preliminär F-skatt	-6 538	-6 538
Summa tax 15	161	161
Fastighetsskatt	320	
Uppl särsk löneskatt individuell del	4 177	4 114
Uppl särsk löneskatt på utbet	1 491	
Uppl särsk löneskatt	712	
Inbetald preliminär F-skatt	-6 415	
Summa tax 16	285	4 114
Uppl särsk löneskatt individuell del	4 295	
Summa tax 17	4 295	0
Summa	4 741	9 539

KOMMUNEN

Noter

Not 22 Justering övriga ej likviditetspåverkande poster

	2015	2014
Försäljningspris avyttran anläggningstillgång	-473	-30
Förändring lokalutvecklingsreserv, eget kapital	-94	
Upplösning investeringbidrag	-39	-12
Pensionsskuld förändr avsättning	1 481	-146
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	400	400
Förändring kortfristig del av ny låneskuld, se även not 14	0	23
VA - återförda investeringskostnader	18	
Summa	1 293	235

Not 23 Pensionsskuld

Upparbetad skuld fr.o.m 1998 samt garanti- och visstidspensioner redovisas som avsättning i balansräkningen. Individuell del som kommer att utbetalas under mars månad 2016 redovisas som kortfristig skuld. Beräknad löneskatt (24,26 %) ingår i beloppen.

Pensionsskuld upparbetad före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse dvs. utanför balansräkningen. Uppgifterna om pensionsåtaganden baseras på beräkningar gjorda av KPA per 2015-12-31.

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	2015	2014
Ingående ansvarsförbindelse	149 772	157 074
Aktualisering	-176	
Ränteuppräknings	1 073	1 117
Basbeloppsuppräknings	1 787	317
Nyintjänande förtroendevalda	417	
Bromsen		-1 205
Övrig post	1 956	-2 571
Årets utbetalningar	-5 556	-4 960
Summa pensionsförpliktelser	149 273	149 772
Löneskatt	36 214	36 335
Utgående ansvarsförbindelser	185 487	186 107
Aktualiseringsgrad	97%	97%

Från och med 2015 har ansvarsförbindelsen för pensionsåtagande till förtroendevalda tagits upp enligt avtalet PBF. Ingående belopp redovisas under övrig post.

Not 24 Solidarisk borgen

Tidaholms kommun har i november 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tidaholms kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325,6 miljarder kronor och totala tillgångar till 319,6 miljarder kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 333,8 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 328,1 miljoner kronor.

Not 25 Borgen o andra förpliktelser

	2015	2014
Tidaholms Bostads AB	59 963	61 159
Tidaholms Energi AB	277 527	255 536
Borgen för föreningar	2 701	2 912
Bösab (Bredband Östra Skaraborg)	500	500
Egna hem, 40% kommunal garanti	180	216
Övriga	49	50
Summa	340 920	320 373

DRIFTSREDOVISNING

DRIFTSREDOVISNING - KOMMUNBIDRAG 2015 (TKR)

Skattefinansierad verksamhet

Kommunbidrag är det tillskott av skattemedel som nämnder och styrelser erhållit för att finansiera sin verksamhet på grund av att deras egna intäkter i form av avgifter, hyror specialdestinerade statsbidrag m.m. ej täcker kostnaderna för respektive nämnds verksamhet.

I kommunbidrag ingår ej kapitalkostnader.

Bokslut 2015

Förvaltnings- område	Ingående saldo	Kostnad			Intäkt			Summa avvikelse	Korri- geringar	Utgående saldo
		Bokfört	Budget	Avvikelse	Bokfört	Budget	Avvikelse			
Kommunstyrelse	10 114	68 423	63 429	-4 994	8 003	3 673	4 330	-664	5 411 ¹⁾	14 861
Politik	10 114	4 657	4 511	-146		60	-60	-206	3 886	3 680
Kommunövergripande										
Pensioner		8 421	5 317	-3 104	81		81	-3 023	3 023	
Oförutsedda behov			1 275	1 275				1 275	-1 275	
Extern verksamhet		27 529	25 108	-2 421	2 952	1 114	1 838	-583	698	115
Intern verksamhet		27 816	27 218	-598	4 970	2 499	2 471	1 873	-921	952
Buffert			6 990	6 990				6 990		6 990
Gemensam lönepott	16 690		530	530				530		17 220
Adm Tidaholm-Hökensås Semesterby		39		-39	39		39			
Kultur- o fritidsnämnd	1 283	22 073	20 943	-1 130	5 299	4 465	834	-296		987
Barn- o utbildningsnämnd	-1 709	298 581	290 728	-7 853	72 370	58 510	13 860	6 007		4 298
Miljö o byggnadsnämnd	5 212	6 445	6 809	364	1 467	1 477	-10	354		5 566
Social- o omvårdnadsnämnd		314 125	300 249	-13 876	86 234	62 753	23 481	9 605	-3 960	5 645
Nämnd		983	1 095	112				112	-112	
Omvårdnadsförvaltningen		248 784	250 125	1 341	51 337	52 998	-1 661	-320	320	
Socialförvaltningen		36 868	39 742	2 874	2 356	468	1 888	4 762	-4 168	594
Migration		27 490	9 287	-18 203	32 541	9 287	23 254	5 051		5 051
Teknisk nämnd	928	105 436	103 946	-1 490	56 113	52 820	3 293	1 803	-1 451	1 280
Tekn.kont, fastighet, gata o park	-1 148	97 847	94 493	-3 354	50 545	46 267	4 278	924		-224
Skadereglering	2 076	972	400	-572				-572		1 504
Bruket (IAC)		6 617	9 053	2 436	5 568	6 553	-985	1 451	-1 451	
Summa	32 518	815 122	793 624	-21 498	229 525	183 698	45 827	24 329		56 847
Finansiering										
Förskott kommunalskatt					641 336	643 614	-2 278	-2 278		
Slutavräkning kommunalskatt					-430	2 045	-2 475	-2 475		
Ränta		2 090	2 268	178	802	839	-37	141		
PO-Differens		-5 482	-3 000	2 482				2 482		
Reavinst/Reaförlust					473		473	473		
Medfinansiering E20		400	524	124				124		
Upplösning av investeringsbidrag					39		39	39		
Avskrivningar		30 653	31 099	446				446		
		27 661	30 891	3 230	642 220	646 498	-4 278	-1 048		
Totalt före jämförelsestörande poster	32 518	842 783	824 515	-18 268	871 745	830 196	41 549	23 281		
Jämförelsestörande kostnader o intäkter										
Återbet sjukförsäkringsavgift 2004					5 759		5 759	5 759		
					5 759		5 759	5 759		
Totalt	32 518	842 783	824 515	-18 268	877 504	830 196	47 308	29 040		

¹⁾ Justering saldo 2015 (Social- och omvårdnadsnämnd och Teknisk nämnd)

INVESTERINGSREDOVISNING

INVESTERINGSREDOVISNING 2015 (TKR)

Ombudgetering investeringar 2015 till 2016 - skattefinansierat

Projekt	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Tekniska nämnden								
Inventarier								
Inventarier Tekniskt kontor	61	100		100	39			39
Gata/Park maskiner o fordon	1 034	500	500	1 000	-34			-34
Städutrustning		50		50	50			50
Fordon fastighetsenheten	26	300	-74	227	201	201		
Lekutrustning verksamhetslokaler	124	125		125	1			1
Fastighet								
Skolor								
Forsenskolan - nybyggnad	258		1 000	1 000	742	400		342
Rudbeck Smedjegatan - utsug			400	400	400	300		100
Kulturskolan, flytt	1 394	2 725	-1 509	1 216	-178			-178
Rudbeck Smedjeg 11, ombyggnad Sfi	2 467			0	-2 467		-2 467	
Kungsbroskolan, rivning	48			0	-48		-48	
Förskolor								
Björnen- Fjärrvärme och renovering samt tillbyggnad 2	10 271	8 500	804	9 304	-967			-967
Hellidsområdet - Ny förskola 5 avdelningar, projektering	606		-144	-144	-750			-750
Hellidsområdet - Ny förskola 5 avdelningar, byggnation	9 103	15 000		15 000	5 897	5 147		750
Äldreomsorg								
Solvik - nytt fastighetsnät, data	50		20	20	-30			-30
Övriga fastigheter								
Saneringsfastigheter - rivning	16		96	96	80	80		
Barnens Hus - nytt tak	758		499	499	-259			-259
Bruket, förbättringsåtg 20 år	636			0	-636			-636
Bruket, fastighetskomp 10 år	792			0	-792			-792
Bruket, hyresgästanpassn 5 år				0	0			
Fastighet - handikappanpassn			134	134	134	134		
Planerat fastighetsunderhåll	4 386	4 038		4 038	-348		-348	
Laddningsstation, elfordon	62	40		40	-22			-22
Ombyggnad stadshus, reception mm	81			0	-81		-81	
Parker								
Lekplatser, inventarier	205	200		200	-5			-5
Campingen, brygga och åtgärder strand	15	100		100	85	85		
Bruksvillaparken/Parker - div åtg, utbyte träd, förbättring	161		133	133	-28			-28
Friluftsbad, byte bryggor mm	200	200		200	0			
Tidan - Belysning	204			0	-204		-200	-4
Äventyrsbana, Stallängsskogen	-24		60	60	84	84		
Parker, div åtgärder, utbyte träd och förbättringar		320		320	320	320		
Gator och trafikbelysning								
Toppbeläggningar	995	1 000		1 000	5			5
Broar, renovering	1 688	500		500	-1 188		-1 188	
Trafikbelysning, förnyelse och modernisering	190	200		200	10			10
Ny matarled - Marbodalen	97		6 634	6 634	6 537	6 537		
GC-väg samt trafikreglering enl program	1 980	2 000	-273	1 728	-253		-123	
- Statsbidrag	-1 130	-1 000		-1 000	130			
Expl nytt område			321	321	321	321		
Exploatering S Helliden etapp 3			500	500	500	500		
Industrigata och vändplan Järnvägsgatan	256		400	400	144	144		
Summa teknisk nämnd	37 009	34 898	9 502	44 400	7 391	14 253	-4 456	-2 406

INVESTERINGSREDOVISNING

Forts investeringsredovisning – skattefinansierat

Projekt Kommunstyrelsen	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Källrapportering omv			127	127	127			127
IKT-Plan	1 215	1 200		1 200	-15			-15
Div fastighetsregleringar	60				-60			-60
Id- och accessprojekt	50			0	-50			-50
Ny server och lagringsmiljö	985		790	790	-196			-196
Digitala informationstavlor infart	1 037		1 056	1 056	19	19		
Trådlösa nät	259	250		250	-9		-9	
Datalicenser	303	300		300	-3			-3
Läsplattor politiker	297		350	350	53			53
Summa kommunstyrelse	4 206	1 750	2 323	4 073	-133	19	-9	-143

Projekt Social- och omvårdnadsnämnden	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Äldreomsorg, inventarier	120		280	280	160	127		33
Inventarier, Nya LSS-boendet			54	54	54	54		
Inventarier, Gnistan	50		17	17	-33			-33
Summa social- och omvårdnadsnämnd	170	0	350	350	181	181	0	0

Projekt Kultur- och fritidsnämnden	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Museum inventarier och utrustning	27			0	-27			-27
Inventarier Kultur- o fritidsnämnd	171	250	29	279	108	81		27
Biblioteket inventarier			32	32	32	32		
Summa kultur- och fritidsnämnd	198	250	61	311	113	113	0	0

Projekt Barn- och utbildningsnämnden	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Inventarier Kulturskolan	82	70	18	88	6	6		
Inventarier CRT		25	25	50	50	50		
Inventarier Treklöversn skolområde	129	235		235	106	106		
Inventarier Rudbecksgymnasiet	128	154	12	166	38	13		
Inventarier Kompetenscenter	125			0	-125			-100
Inventarier Forsen skolområde	163	180	30	210	47	47		
Inventarier Hökensås skolområde	260	336	79	415	155	155		
Summa barn- och utbildningsnämnd	886	1 000	164	1 164	278	378	0	-100

Summa skattefinansierat	42 469	37 898	12 400	50 298	7 829	14 943	-4 465	-2 649
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------	---------------

INVESTERINGSREDOVISNING

Forts investeringsredovisning

Taxefinansierat - Affärsdrivande verk

Projekt	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Vatten- och avloppsverket								
Kväverening AVR	7 725	2 500	2 131	4 631	-3 095		-3 095	
Gälleberg AVR			300	300	300	300		
Reservvattentäkt	9	2 500	-199	2 301	2 291	2 291		
Summa VA-verk	7 735	5 000	2 231	7 231	-503	2 591	-3 095	0

Projekt	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Renhållningsenhet								
Inköp av sopkärl	180	200		200	20			20
Sluttäckning deponin	179	500	1 403	1 903	1 724	1 724		
Summa renhållningsenhet	359	700	1 403	2 103	1 744	1 724	0	20

Totalt kommunen – skatte- och taxefinansierat

Totalt kommunen	Bokfört 2015	Budget 2015	Tilläggs- anslag o ombudg	Summa budget 2015	Avvikelse Budget /Bokfört	Ombudg etering	Täckning anslag	Överskott/ Underskott
Teknisk nämnd	37 009	34 898	9 502	44 400	7 391	14 253	-4 456	-2 406
Kommunstyrelsen	4 206	1 750	2 323	4 073	-133	19	-9	-143
Barn- och utbildningsnämnd	886	1 000	164	1 164	278	378	0	-100
Kultur- och fritidsnämnd	198	250	61	311	113	113	0	0
Social- och omvårdnadsnämnd	170	0	350	350	181	181	0	0
Skattefinansierad verksamhet	42 469	37 898	12 400	50 298	7 829	14 943	-4 465	-2 649
VA-verk	7 735	5 000	2 231	7 231	-503	2 591	-3 095	0
Renhållningsenhet	359	700	1 403	2 103	1 744	1 724	0	20
Totalt kommunen	50 563	43 598	16 034	59 632	9 069	19 258	-7 560	-2 629

Ordförande	Anna-Karin Skatt
Förvaltningschef	Eva Thelin
Antal årsarbetare	35

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Övergripande uppgifter

Kommunstyrelsen är kommunens verkställande organ och har ett övergripande ansvar för planering och utveckling av kommunen och den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för att:

- leda arbetet med, och samordna utformningen av, övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten,
- utöva uppsikt över, och kontinuerligt följa, nämndernas och de kommunala bolagens arbete,
- leda utvecklingen av den kommunala demokratin och brukarinflytandet i kommunen,
- budget, redovisning och finansförvaltning.
- bereda ärenden som ska hanteras av kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för alla anställda i Tidaholms kommun fr.o.m. 2015-11-01.

Kommunstyrelsen tillsatte inför 2015 en utvecklingsberedning med uppdrag enligt kommunstyrelsens beslut §38 år 2015. Utvecklingsberedningen har bl.a. arbetat med frågan om utveckling av målstyrningen i kommunen samt näringslivsfrågor och företagsklimat. Fr.o.m. år 2016 är utvecklingsberedningen en fullmäktigeberedning.

Kommunledningsförvaltningen innehåller följande verksamheter:

- Kommunledning
- Kansliavdelning och serviceavdelning.
- Ekonomiavdelning
- Personalavdelning
- IT- och informationsavdelning
- Näringslivsenheten
- Räddningstjänst (Gemensam nämnd)
- Överförmyndarverksamhet
- Konsumentvägledning
- Folkhälsoplanerare
- Trafikplanering

EKONOMISKT UTFALL

Årets driftresultat

Kommunstyrelsen (tkr)

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budget-avvikelse 2015
Intäkt	8 002	13 773	-336
Kostnad	68 423	75 360	-328
Netto	60 421	61 587	-664

Gemensam lönepott (tkr)

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budget-avvikelse 2015
Intäkt			
Kostnad			530
Netto			530

Buffert

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budget-avvikelse 2015
Intäkt			
Kostnad			6 990
Netto			6 990

Årets investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Källrapportering, PA/Omvårdnad		127
IT i Skola	1 215	1 200
Id- och accessprojekt	50	
Ny server- och lagringsmiljö	985	790
Digitala Informationstavlor, infarter	1 037	1 056
Trådlösa nät	259	250
Datacenterlicenser	303	300
Läsplattor politiker	297	
Div fastighetsregleringar	60	350

KOMMENTAR OCH ANALYS

Totalt uppvisar kommunstyrelsens verksamhet, (exkl gemensam lönepott och s k buffert) ett underskott på 664 tkr år 2015.

Nämnd och utskott

Här ingår anslag för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, valnämnd och revision. Budgetavvikelsen uppgår till ett underskott på 206 tkr.

Kommunövergripande verksamhet

I kommunens pensionsåtagande ingår både avtalspensioner och pensionspremier. Sammantaget finns 30 691 tkr (30 414 tkr) budgeterat, exkl. kalkylerad KP. Ett underskott på 3 024 tkr redovisas och beror huvudsakligen på ökade kostnader för partiell pension med förtida uttag samt pensionsavsättningar för förtroendevalda pga ny avtal OPF-KL och för kommunalråd/oppositionsråd (ny princip).

Kommunens beslut om inlösen av ca 45 % av pensionsskulden intjänad före 1998 (gamla pensionsskulden) innebär att de löpande årliga pensionsutbetalningarna har minskat betydligt.

Anslagen för oförutsedda behov (Kf, Ks och Ks ordf förfogande) uppgick ursprungligen till 1 735 tkr. Ett överskott redovisas på 1 275 tkr.

Extern verksamhet

Verksamhetsområdet näringslivsfrågor redovisar ett överskott på 115 tkr. Här erinras att i samband med förra bokslutet en uppbokning skett enligt försiktighetsprincipen för ett eventuellt återkrav för projektet Centrum- och han-

delsutveckling i mindre kommuner och är fortfarande under rättslig prövning.

I verksamhetsområdet trafikfrågor ingår kollektivtrafik och anropsstyrd trafik och redovisar sammantaget ett överskott på 360 tkr. Den anropsstyrda trafiken består bl a av färdtjänstresor och skolskjutsar. Västtrafik AB utför tjänsterna. Både kollektivtrafiken och den anropsstyrda trafiken redovisar en positiv budgetavvikelse.

Verksamhetsområdet transfereringar redovisar ett underskott på – 1 229 tkr, huvudsakligen beroende på några större ärenden gällande bostadsanpassningsåtgärder under 2015.

Räddningstjänstens verksamhet redovisar ett underskott på – 270 tkr.

Intern verksamhet

Kommunledningskontoret redovisar ett överskott på 1 873 tkr. Överskottet härstammar bl a från att arbetet med översiktsplanen ännu ej påbörjats, men förberedelser pågår för upphandling av extern medverkan samt kommunledningsförvaltningen har framflyttat vissa gemensamma utbildningsåtaganden till nästa år.

Gemensam lönepott

Anslaget för gemensam lönepott uppgick ursprungligen till 10 527 tkr. Ett överskott på 530 tkr redovisas.

Individbaserade lokala lönerrevisioner har skett år 2015 med organiserad samt oorganiserad personal. Den genomsnittliga nivåökningen i dessa förhandlingar uppgår till 2,73 % (Budget 2,74 %).

Buffert

I budget för år 2015 fanns en s k buffertpost på ursprungligen 9 000 tkr. Disposition ur denna har uppgått till 2 010 tkr.

ÅRETS VERKSAMHET

Viktiga händelser

Kommunens målstyrningsarbete nystartade inför år 2015 och har utvecklats väsentligt inför den Strategiska planen för år 2016-2018. Under år 2015 har även en ny resursfördelningsmodell tagits fram som bygger på volym och standardkostnader för vissa verksamheter. Arbetet med målstyrningsprogrammet och resursfördelningen kommer att fortsätta att utvecklas, analyseras och utvärderas.

Sammanfattningsvis redovisas här några exempel vad har hänt under år 2015:

- Kommunens modell för styrning och ledning har utvecklats utifrån kommunens vision med mål, förtydliganden av målområden, koppling till politiska prioriteringar, en ny resursfördelningsmodell
- Strategi för ett bättre företagsklimat
- Ny budgetprocess samt fortsatt arbete för en ekonomi i balans
- En utvecklingsberedning har tillsatts
- Omorganisation av kommunledningsförvaltningen
- Revidering av reglementen har påbörjats under 2015
- Tjänst som kvalitets- och verksamhetsutvecklare tillsatt
- En ärendehanteringsplan har framtagits
- Kommunens arbete med frågor i anslutning till FN's barnkonvention pågår
- Information- och marknadsföring av kommunen i form av digitala infartsskyltar, ny julbelysning och dekorationer, kommunens planteringar har fått en uppräschning

Företagarcentrum

Nätverk och samverkansgrupper

Företagarcentrum arbetar aktivt för att skapa mötesplatser, främst genom att vara ett naturligt forum för dialog mellan näringslivet, kommunen och andra aktörer.

Aktiviteter

FöretagarCentrum arrangerar flertalet aktiviteter för invånare, besökare och handel, både i egen regi och i form av stöttning till andra arrangörers event.

I samarbete med skolan har insatser gjorts i syfte att visa för ungdomar vilka yrken som finns och för den framtida kompetensförsörjningen. Den årliga utdelningen av Årets Företagare genomfördes tillsammans med Företagarna. Vid Elmia Subcontractor ställde Tidaholms kommun ut i en samlingsmonter tillsammans med sex företag.

Företagarfrukostar har arrangerats sex gånger och frukostmöten för Tidaholms handel sex gånger. Ca 200 företagsbesök har genomförts under året.

Etableringsfrågor

Företagarcentrum är idag en central funktion för etableringsfrågor i samarbete mellan fastighetsägare, bostadsbolag och andra aktörer på marknaden.

Besöksnäringen

Fokus har legat på att koordinera och skapa paketerbjudanden, och nätverksträffar tillsammans med besöksnäringen.

Nyföretagande

Företagarcentrum har ett väletablerat samarbete med Nyföretagarcentrum Skaraborg. Under sommaren arrangerade FöretagarCentrum tillsammans med skolan och Tidaholms Sparbank "Sommarlovsentreprenörer".

Lokalt företagsklimat

Resultatet för det lokala företagsklimatet har sjunkit och FöretagarCentrum har under hösten tillsammans med den politiska Utvecklingsberedningen arbetat fram en strategi för ett förbättrat företagsklimat.

Övrigt

- Företagarcentrum är kommunens
- representant i Leader Östra Skaraborg.
- Stödjer Ung Företagsamhet
- Är medlem i föreningarna Kräftriket och Svenska stadskärnor.

Samhällsbetald trafik

Linjelagd kollektivtrafik

Regionen är huvudman och finansierar det mesta av linjelagda trafiken. Utifrån kommunernas förslag och önskemål samordnas detta numera centralt via delregionala kollektivtrafikrådet Skaraborg till ett gemensamt förslag

till trafikförsörjningsplan från kommunerna i Skaraborg.

Särskild kollektivtrafik

Omfattningen av trafiken styrs till största delen via myndighetsutövning enligt färdtjänstlagen, riksfärdtjänstlagen, skolskjutslagen samt innefattas verksamhetsresor inom äldreomsorg och LSS.

Kostnaderna för den särskilda kollektivtrafiken är beroende av bl.a. vilket antal resor varje enskild resenär gör, resornas längd, samordningsgraden för resorna. Inom området sker regelbundna träffar med Västtrafik, Samres, regionens sjukreseenhet, de entreprenörer som kör trafiken etc.

Räddningstjänst

Beslut har tagits i kommunfullmäktige under januari 2001 om att verksamheten ska bedrivas under gemensam nämnd från år 2002. Se separat verksamhetsberättelse.

Konsumentrådgivning

Verksamheten består av i personlig rådgivning i hushållsekonomiska frågor, hjälp och stöd i samband med ansökan om skuldsanering, förebyggande arbete, information i skolor, föreningar m.m.

Kommunledningskontoret

Överförmyndare

Överförmyndaren är en för kommunen lagstadgad obligatorisk verksamhet som i de flesta avseenden innebär myndighetsutövning. Överförmyndaren är tillsynsmyndighet för respektive kommuns gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med verksamheten är att de som har ställföreträdare d v s barn, gamla, sjuka, funktionshindrade och missbrukare inte skall lida rättsförluster.

Antalet ärenden avseende ensamkommande barn har flerdubblats från en redan hög nivå. Därutöver har ny lagstiftning trätt ikraft som flyttat utredningsansvaret i ärenden om anord-

nande av god man och förvaltare från tingsrätten till överförmyndaren.

Behovet av nya gode män har ökat och har mötts med:

- Tidiga utbildningsinsatser
- Utbildning i samarbete med Vuxenskolan
- Nätverk för erfarenhetsutbyte har etablerats

Genom att ta i anspråk ett, från tidigare år, ackumulerat överskott hos den gemensamma förvaltningen, Överförmyndare i samverkan, framkommer inte den faktiska kostnaden för verksamheten i årsredovisning för år 2015. För år 2016 beräknas kostnaden för kommunens del däremot öka med ca 150 tkr beroende på främst de personalutökningar som gjorts för att klara av den starkt stigande tillströmningen av nya ärenden.

Kansliavdelningen

Uppföljning av prioriterade områden:

1. Effektiv, rättsäker och digital nämndadministration och ärendehantering.
2. Utveckling av arkivet
3. Tillgänglighet mot kund

Inom dessa områden har kansliavdelningen och serviceavdelningen genomfört ett flertal olika aktiviteter bland annat:

- Genomgång av och revidering av styrelsen och samtliga nämnders reglementen.
- Utveckling av protokoll till beslutsprotokoll samt arbete för bättre beslutsunderlag till politiken.
- Digital nämndadministration för samtliga nämnder.
- Framtagande av riktlinje för styrdokument.
- Påbörjat arbetet med att digitalisera arkivredovisningen genom Visual arkiv.
- Framtagande av nya rutiner för passage till stadshuset samt påbörjan av ombyggnation av reception.
- Deltagande i kundundersökning Q survey, SM i telefoni.

Samarbetsavtal och samverkan

I syfte att kunna bedriva en effektiv verksamhet och samtidigt kunna upprätthålla en nödvändig kompetens har kommunledningskontoret upprättat samarbetsavtal med andra kommuner.

- Avtal med samarbetsorganisationen Överförmyndare I Samverkan (ÖIS) där 12 kommuner idag finns anslutna. Ett hundratal olika beslutstyper är delegerade till ÖIS.
- Avtal med Falköpings kommun om jurist 30 procent samt arkivarie 8 timmar i månaden.
- Avtal med Skövde kommun angående samverkan gällande upphandling.

IT- och information

Uppföljning av vissa prioriterade områden:

Effektivisera verksamheterna genom att nyttja befintliga och nya investeringar i IT-stöd.

Självservice och e-tjänster är utformade så att de blir ett naturligt förstahandsval för ärendekommunikation med kommunen.

Tidaholms kommun ska vara transparent, öppen och ge tydlig uppdaterad information rörande kommunens verksamheter och beslutsprocesser.

Olika digitala kanaler och särskilda verktyg för medborgardialog utvecklar vi den lokala demokratin och möjligheterna till påverkan och delaktighet.

Genom att göra kommunens elektroniskt lagrade offentliga information tillgänglig för olika aktörer att vidareutnyttja bidrar vi till utveckling av nya kommersiella eller ideella elektroniska tjänster.

Genom en väl utbyggd bredbandsstruktur skapar vi den grundläggande förutsättningen för leverans av samhällstjänster via e-förvaltning som når alla medborgare i hela kommunen.

Aktiviteter och projekt

- Tagit fram ett förslag till ny e-strategi som antogs av KS, samt reviderade säkerhetsinstruktioner.

- Tagit fram ett förslag till bredbandsstrategi som antogs av KS.
- Antal e-tjänster ökade till 27
- tidaholm.se fick ny layout
- Inlett samarbete med Falköpings kommun om ett gemensamt e-arkivprojekt (2016).
- Byte av kommunens datacenter, server och lagring.
- Förstudie och beslut om nytt trådlöst nät till hela kommunen.
- Inköp av digitala skärmar till de fasta infartsskyltarna vid stadsgränsen
- Inlett diskussion kring samarbete med Falköpings kommun vad gäller IT såväl som andra områden.
- Inköp av nya profilprodukter.
- Infört Lync för resfria möten.

Personalavdelningen

Personalavdelningen ansvarar för styrning, konsultation och service inom personalområdet. Vi arbetar bland annat med frågor kring arbetsmiljö, arbetsrätt, jämställdhet, styrdokument, förhandlingar, rekrytering, rehabilitering, statistik, personalekonomi och omvärldsbevakning.

Inom dessa områden har personalavdelningen genomfört ett antal aktiviteter, bland annat:

- Arbetsmiljöenkät samtliga tillsvidareanställda.
- Revidering av styrdokument kopplade till personalområdet.
- Utbildning arbetsmiljö för chefer och skyddsombud.
- Utveckling av samverkansprocessen kopplat till protokoll och kallelser.
- Fortsatt effektivisering av vår löneadministration med koppling till Magna Cura

Under slutet av år 2015 har beslutats att återinföra ett personalutskott.

Ekonomiavdelning

Har under året förutom våra återkommande sysslor arbetat med utvecklingsfrågor

- Budgetprocessen
- Deltagit i målstyrningsarbetet
- Ny resursfördelningsmodell
- Nya dokument för Strategisk plan och budget

Elektronisk handel

Området med elektronisk handel och elektroniska fakturor fortsätter att utvecklas. Andelen fakturor som hanteras i ett elektroniskt flöde ligger på ca 98 procent av den totala volymen fakturor, varav Sve-fakturor ligger på 32 procent och EDI-fakturor (elektronisk beställningar) ligger på 16 procent. Ambitionen är att ytterligare öka andelen EDI-fakturor och Sve-fakturor.

FRAMTIDEN

Kommunen står inför många utmaningar men också medförande möjligheter. Kommunstyrelsens roll är att ansvara för den övergripande ledningen och styrningen av den kommunala verksamheten. I detta uppdrag ingår att svara för den övergripande planeringen i kommunen och gäller för verksamhet, ekonomi och investeringar. På detta område finns många utmaningar att göra för att upprätthålla kvalitén i beslutsunderlag och kommunens regelverk. En omorganisation har genomförts till år 2016 i syfte att stärka kommunstyrelsens roll för ledning och styrning av den kommunala verksamheten.

Kommunens befolkningsutveckling har varit stabil de senaste åren samt noteras en viss ökning framförallt beroende på ökad inflyttning från utland, men också ett födelseöverskott.

Utmaningen ligger nu bl. a i att tillse att bostadsförsörjningen upprätthålls, vilket kommunen har ett ansvar för. Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Kommunen behöver fler bostäder, både lägenheter och villor.

Ett planprogram och detaljplan skall tas fram under 2016 för bebyggelse på exploateringsområde Bälteberga. Utöver detta behövs även fler detaljplaner framtagas för andra delar av kommunen så att kommunens planberedskap upprätthålles.

För kommunens utveckling på längre sikt skall under nästa år en ny översiktsplan arbetas

fram. Detta arbete kommer att inledas med ett visionsarbete.

Tidaholms näringsliv har generellt sätt haft ett mycket bra år 2015. Flera arbetstillfällen har skapats och det har gjorts stora investeringar i några industrier. Näringslivet står dock fortfarande inför fortsatta utmaningar under 2016. Nyföretagande, marknadsutveckling och kompetensförsörjningsplanering för framtiden är några av de viktigaste områdena.

När det gäller kommunens arbete med näringsliv, sysselsättning och integration skall detta koncentreras till Brukets industriområde.

Just nu drivs samhället på att bli allt mer digitaliserat. Internet och informationsteknik påverkar oss i alla samhällsområden. Vad vi gör och hur vi gör det förändras snabbt. Människor förväntar sig att kunna utföra olika ärenden på ett snabbt, enkelt och säkert sätt. Rätt utnyttjad förenklar digitaliseringen vardagen och hjälper till att ta fram tjänster för olika skeden i livet. Kommunen behöver ha ett varierande utbud av tjänster som möter dessa skeden och möter medborgare, andra offentliga myndigheter och företag.

Tidaholms kommun arbetar målmedvetet och långsiktigt för att nå den politiska målsättningen om hållbar utveckling, vilket finns angivet i såväl lokala mål och strategier som i nationella mål. Hållbar utveckling utgör paraplyet för att kommunen skall nå en långsiktig balans mellan sociala, ekonomiska, miljömässiga och kulturella aspekter.

Ett omfattande förändringsarbete pågår i Tidaholms kommun. Kommunen har tagit ett grepp om målstyrningsprocessen och målarbetet. En process som skall leda oss i riktning mot kommunens vision samt att upprätthålla en ekonomi i balans.

Med ett fokuserat och målinriktat arbete och gemensamma ansträngningar har Tidaholms kommun goda möjligheter att utvecklas i riktning mot visionen ”I Tidaholm skall man kunna leva och bo i en god livsmiljö som skapar trygghet, omtanke och utveckling för både individ och företag”.

KOMMUNSTYRELSE

EKONOMISK ÖVERSIKT (TKR)

Kommunstyrelsen

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2010
Ingående saldo	10 114	9 541	13 021	18 155	23 853	25 297
Kostnad	-68 423	-75 360	-71 351	-78 851	-86 514	-80 287
Kapitalkostnad	-1 615	-1 038	-964	-857	-858	-424
Intäkter	<u>8 003</u>	<u>13 773</u>	<u>13 287</u>	<u>17 627</u>	<u>19 004</u>	<u>24 947</u>
	-62 035	-62 625	-59 028	-62 081	-68 368	-55 764
Avgår kapitalkostnad	<u>1 615</u>	<u>1 038</u>	<u>964</u>	<u>857</u>	<u>858</u>	<u>424</u>
Nettokostnad	-60 420	-61 587	-58 064	-61 224	-67 510	-55 340
Kommunbidrag	<u>59 756</u>	<u>60 416</u>	<u>59 916</u>	<u>61 457</u>	<u>69 964</u>	<u>64 888</u>
Resultat	-664	-1 171	1 852	233	2 454	9 548
Korrigeringar	5 411 ¹⁾	1 744 ²⁾	-5 332 ³⁾	-5 367 ⁴⁾	-8 152 ⁵⁾	-10 992 ⁶⁾
Utgående saldo	14 861	10 114	9 541	13 021	18 155	23 853

¹⁾ Justering saldo 2015 (Social- och omvårdnadsnämnd och Teknisk nämnd)

²⁾ Justering saldo 2014 (Social- och omvårdnadsnämnd och Teknisk nämnd)

³⁾ Justering saldo 2013 (Se Social- och omvårdnadsnämnd).

⁴⁾ Justering saldo 2012 (Se Social- och omvårdnadsnämnd och Teknisk nämnd).

⁵⁾ Justering saldo 2011 (Se Social- och omvårdnadsnämnd och Teknisk nämnd).

⁶⁾ Justering saldo 2010 (Justering saldo Social- och omvårdnadsnämnd och Teknisk nämnd)

Gemensam lönepott

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2010
Ingående saldo	16 690	16 672	12 060	10 253	8 346	6 720
Kommunbidrag	<u>530</u>	<u>18</u>	<u>4 612</u>	<u>1 807</u>	<u>1 907</u>	<u>1 626</u>
Resultat	530	18	4 612	1 807	1 907	1 626
Korrigeringar						
Utgående saldo	17 220	16 690	16 672	12 060	10 253	8 346

Buffert

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2010
Ingående saldo	0					
Kommunbidrag	<u>6 990</u>					
Resultat	6 990					
Korrigeringar						
Utgående saldo	6 990					

KOMMUNSTYRELSE

Resultatområden

Område	Ingående saldo	Kostnad			Intäkt			Årets resultat	Korrigeringar	Utgående saldo
		Bokfört	Budget	Avv	Bokfört	Budget	Avv			
Politik	10 114	4 657	4 511	-146	0	60	-60	-206	3 886	13 794
Kommunövergripande		8 421	6 592	-1 829	81	0	81	-1 748	1 748	
Pensioner		8 421	5 317	-3 104	81		81	-3 023	3 023	
Oförutsedda behov			1 275	1 275				1 275	- 1 275	
Extern verksamhet		27 529	25 108	-2 421	2 952	1 114	1 838	-583	698	115
Intern verksamhet - Klk		27 816	27 218	-598	4 970	2 499	2 471	1 873	-921	952
Summa	10 114	68 423	63 429	-4 994	8 003	3 673	4 330	-664	5 411	14 861
Buffert			6 990	6 990				6 990		6 990
Gemensam lönepott	16 690		530	530				530		17 220
Totalt	26 804	68 423	70 949	- 2 526	8 003	3 673	4 330	6 856	5 411	39 071

Område	Ingående saldo	Kostnad			Intäkt			Årets resultat	Korrigeringar	Utgående saldo
		Bokfört	Budget	Avv	Bokfört	Budget	Avv			
Nämnd och utskott	10 114	4 657	4 511	-146		60	-60	-206	3 886	13 794
Kommunövergripande	0	8 421	6 592	-1 829	81		81	-1 749	1 749	0
Pensioner		8 421	5 317	-3 104	81		81	-3 024	3 024	0
Oförutsedda behov			1 275	1 275				1 275	-1 275	0
Extern verksamhet	0	27 529	25 108	- 2 421	2 952	1 114	1 838	-583	698	115
Näringslivsenhet		3 930	3 746	-184	449	150	299	115		115
Arbetsmarknbefr åtg		22	27	-5	19	30	-11	-6	6	0
Trafikfrågor		5 385	5 719	334	188	163	25	360	-360	0
Transfereringar		2 959	1 730	-1 229				-1 229	1 229	0
Räddningstjänst		10 374	10 100	-274	4		4	-270	270	0
Krisberedskap		485	475	-10	474	475	-1	-10	10	0
Övrig verksamhet		4 376	3 312	-1 065	1 818	296	1 522	457	-457	0
Intern verksamhet - Klk	0	27 816	27 218	-598	4 970	2 499	2 471	1 873	-921	952
Kommunledning		1 705	3 299	1 594	3		3	1 597	-645	952
Kansliavdelning		5 604	5 417	-187	1 936	2 019	-83	-270	270	0
Personalavdelning		3 753	4 113	360	110	90	20	380	-380	0
Personalbefr åtgärder		2 850	1 567	-1 283	1 327		1 327	44	-44	0
Ekonomiavdelning		4 009	4 099	90	204	105	99	189	-189	0
IT-avdelning		9 164	8 176	-988	1 252	285	967	-21	21	0
Klk gemensamt		730	546	-184	138		138	-46	46	0
Totalt	10 114	68 423	63 429	-4 994	8 003	3 673	4 330	-664	5 411	14 861
Buffert			6 990	6 990				6 990		6 990
Gemensam lönepott	16 690		530	530				530		17 220
Summa	26 804	68 423	70 949	- 2 526	8 003	3 673	4 330	6 856	5 411	39 071

Ordförande	Bengt Karlsson
Förvaltningschef	Pema Malmgren
Antal årsarbetare	26

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Övergripande uppgifter

Kultur- och fritidsnämnden är ansvarig för kommunens kultur-, fritids- och turismverksamhet. Nämnden skall främja utvecklingen av kultur-, fritids- och turismlivet i kommunen och har särskilt att beakta följande

- Genom ett nära samarbete med föreningar, organisationer och enskilda ideella krafter stimulera dessas arbete.
- Verka för bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och anläggningar samt natur- och kulturmiljöer.
- Bevaka och utveckla värdefulla traditioner och stödja lokalhistorisk forskning
- Stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer i kultur- och fritidslivet.
- Främja den ungdomsverksamhet, som bedrivs av olika organisationer.
- Följa aktuella plan- och byggnadsfrågor och därvid om nämnden finner det påkallat till vederbörande myndighet framföra sina synpunkter.
- Främja besöksnäringen.

EKONOMISKT UTFALL

Årets driftresultat (tkr)

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budgetavvikelse 2015
Intäkt	5 299	5 121	834
Kostnad	22 072	20 373	-1130
Netto	16 773	15 252	-296

Årets investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Inventarier Kfn	198	279
Inventarier Bibliotek	0	32

Kommentar och analys

Kultur- och fritidsnämndens totala resultat 2015 visar ett resultat på – 296 tkr jämfört med kommunbidraget.

Kultur- och fritidskontoret redovisar ett resultat på +50 tkr, helt hänförligt till administrativa kostnader. Nämnden redovisar ett resultat på +75 tkr. Utvecklingsmedlen särredovisas och har ett resultat på – 9 tkr. Dessa medel har använts för en genomlysning av föreningsbidragen.

Kulturverksamheten redovisar ett resultat på +40 tkr. Detta beror främst på att flera delar har högre intäkter än beräknat.

Fritidsverksamhetens resultat blir – 470 tkr. Föreningsbidragen redovisar positivt resultat på +25 tkr. Underskottet inom övriga fritidsverksamheten på – 495 tkr beror på ökade kostnader i samband med renovering och inredning av badhuset, samt ökande personalkostnader i simhallen.

Biblioteksverksamhetens resultat är +59 tkr. Överskottet genereras genom intäkter från Skaraborgs kommunalförbund för ett samverkansprojekt och minskning av semesterlöneskulden under 2015.

Ungdomsverksamheten, Godsmagasinet, får ett överskott på +45 tkr som beror på lägre personalkostnader genom lönebidrag.

Museiverksamheten visar ett underskott på – 95 tkr. Detta härrör från kostnader för samlokaliseringen med turistbyrån, produktion av utställningar, en utökad säsong och utveckling av basutställning

Turistverksamhetens resultat är +5 tkr. Detta resultat beror främst på kostnader för samlokalisering med muséet.

ÅRETS VERKSAMHET

Allmän kulturverksamhet

Målet är att erbjuda ett brett kulturutbud med konstutställningar och kulturarrangemang. 2015 var ett intensivt år och under året har genomförts digital sändning av Göteborgs filmfestival, filmserien, kulturcaféer, Rigolettoweckan i operatältet med öppen scen, kulturskolans dag, operaföreställningar för gymnasieelever och allmänhet, nationaldagsfirande, sedvanligt sommarprogram på Turbinhusön, utomhusbio och konstnatten.

Verksamhet i konsthallen pågår april-september. Det har under denna period visats sex utställningar där kultur- och fritid ansvarat för en. 2015 visades Dana Ingessons konst. En mycket uppskattad utställning.

Under 2015 genomfördes återigen ett Litografiskt symposium i Tidaholm. Kommunen bidrog med pengar och andra tjänster, liksom tidigare gånger.

Kulturutbudet har utvecklats och stimulerat till kulturellt deltagande genom samverkan med andra aktörer och bidrag till kulturföreningar och dess verksamheter runt om i kommunen.

Fritidverksamhet

Målet är att genom samverkan med andra aktörer erbjuda ett rikt utbud av fritidsaktiviteter, stötta föreningslivet genom att fördela föreningsbidrag och tillhandahålla idrottsanläggningar, sommargården "Gamla Köpstad" och badhus.

Badhuset tillhandahåller skolsim, babysim, plask & lek, simskola, vattengymnastik, styrketränings- möjligheter samt cafeteria. Det nyrenoverade och utbyggda badhuset lockade fler besökare vilket innebar behov av ökade personalresurser som bara delvis kunde finansieras med ökade intäkter.

En idrottsskola kunde genomföras för andra året i juni tillsammans med elva föreningar. På Hellidsberget färdigställdes ny belysning på elljusspåret.

Under året genomfördes en genomlysning av föreningsbidragen med fokus på fördelning av resurser utifrån nämndens bidragsregler och målsättning för idrotts- och fritidslivet.

Biblioteksverksamhet

Biblioteket tillhandahåller ett stort utbud av böcker, tidskrifter, tidningar, e-böcker, ljudböcker, film, TV-spel och diverse databaser till olika åldrar och smaker. Biblioteket har även jobbat med läsfrämjande åtgärder och är en viktig mötesplats. Biblioteket erbjuder en stor produktion av aktiviteter däribland kan nämnas flertal utställningar, sagoyoga, Elvakaffe med föreläsning och speldagar.

Ett utvecklingssamarbete mellan biblioteken i Skaraborg har inletts genom en förstudie och inledande projekt i förlängningen kan detta innebära minskade kostnader för IT, att bättre kunna möta förändringar i mediavanor och efterfrågan, nya behov från fler biblioteksbrukare med andra språk och kulturer samt nya lösningar för att tillhandahålla e-resurser.

Ungdomsverksamhet

Godsmagasinet ska fungera som en samlingspunkt för ungdomar med meningsfulla fritidsaktiviteter där man kan träffas, fika, spela sällskapsspel, biljard, dart, kort och Tv-spel, läsa tidningar, baka, få hjälp med läxor eller bara sitta och prata. Godsmagasinet har varit mycket välbesökt och trenden har varit ökande under hösten. Hela verksamheten på Godsmagasinet har under året förändrats. Många besökare som är nyanlända hit till Tidaholm och Sverige. Sommarkollot på Gamla Köpstad i samverkan med social- och omvårdnadsnämnden genomfördes för andra året med nio deltagare.

Museiverksamhet

Tidaholms museum utvecklade basutställningen för att berätta om Tidaholms historia; Vulcan, Bruket, bilarna och tändstickorna. Årets sommarutställning hette "Bläck" och handlade om tatueringar. Nytt för 2015 var en höstutställning som hette "112- på liv och död". Muséet har arrangerat lovprogram, julmarknad och även genomfört många visningar för bokade grupper. För målgruppen barn och unga har anordnats gruppvisningar för skolor och förskolor, däribland "Så levde vi förr" och litografiprojektet.

Muséet har haft 11 339 besökare varav 1 676 barn.

Budgeten för att utveckla och genomföra utställningar är mycket begränsad och gör dessa utställningar till risktagande eftersom de blir beroende av intäkterna och därför en stor osä-

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

kerhetsfaktor. Därför skulle ett tillskott på 100 tkr behövas för att kunna upprätthålla nuvarande ambitionsnivå.

Turismverksamhet

Turistbyråns har i samverkan med besöksnäringen arbetat med att sprida information om aktiviteter, sevärdheter, evenemang, boende med mera i Tidaholms kommun bland annat genom att hålla evenemangskalendern aktuell

Dessutom har turistbyrån i samverkan med Destination Skaraborg, Västsvenska turistrådet och Runt Vättern jobbat med strategiska besöksfrågor och besöksnäring. Turistbyrån är en auktoriserad grön-vit turistbyrå enligt Visitas krav.

I mars 2015 samlokaliseras turistbyrån med muséet vilket ledde till ökade besökstal och möjlighet att tillfälligt utlokalisera turistbyrån för bättre service till besökare.

PRODUKTIONSMÅTT OCH NYCKELTAL

Produktion per verksamhet (Volym) :	2013	2014	Budget 2015	Utfall 2015	2016	2017
Öppettimmar – badhus	2 079	2 080	2 080	2 605	2 080	2 080
-bibliotek	1 847	1 850	1 900	1 845	1 900	2 100
- godsmagasinet /ungdomsverksamhet	1 900	1 900	1 900	1 886	1 900	1 900
-museum (ökning endast vid samlokalisering)	600	750	1 000	1 514	1 632	1 632
-turistbyrå	2 072	1 890	1 632	1 600	1 632	1 632
Besök - badhus	63 087*	50 658	65 000	61 817	65 000	65 000
-bibliotek	85 210	83 035	82 500	82 713	83 000	85 000
-godsmagasinet/ungdomsverksamhet	15 000	15 000	15 000	13 244	15 000	15 000
-museum (ökning vid samlokalisering)	7 576	11 359	10 000	11 339	10 000	10 000
-turistbyrå (ökning vid samlokalisering)	5 178**	18 410	20 000	25 309	20 000	20 000
e-besök – bibliotek	11 324	10 704	14 000	12 212	16 000	18 000
-turistbyrå	57 480	65 261	62 000	73 656	64 000	66 000
Saga-biografen antal aktiviteter/bokningar	179	175	180	191	180	180

*2013 års siffror kan vara missvisande pga av nytt entrésystem.

** endast sommarmånaderna juni-augusti 2013

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

Nyckeltal	2013	2014	2015	2016	2017	Jmf riktet 2014
Nettokostnad per invånare enligt Kolada*						
+Allmän kulturverksamhet	416	413	415	415	415	254
+Bibliotek	352	347	360	360	390	476
+Fritidsgårdar/ungdomsverksamhet	121	103	120	120	120	186
+Allmän fritidsverksamhet	289	303	280	280	280	256
+Idrotts- och fritidsanläggningar	1 006	1070	975	975	975	889
+Turistverksamhet	80	83	80	80	80	111
Beläggningsgrad hallar	61%		64%			
Beläggningsgrad gamla köpstad	157/214	150/199	133/199			
Utlån per invånare	6,8	6,6	6,4	6,9	7,0	6,9
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (2012)	31	33	?	31	31	31

*Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt dividerat med antal invånare totalt 31/12.

Avser:

- Allmän kulturverksamhet inklusive stöd till kulturella föreningar. Även kostnader och intäkter för museiverksamhet redovisas här.
- Bibliotek för tillhandahållande och förmedling av information samt utlåning av medier
- Fritidsgårdar, fritidsverksamhet som bedrivs för barn och ungdom vid fritidsgårdar eller motsvarande, avser samtlig regi
- Allmän fritidsverksamhet inklusive stöd till fritidsföreningar.
- Idrotts- och fritidsanläggningar, såsom idrottsplatser, sporthallar, bad, friluft- och fritidsanläggningar samt småbåtshamnar.
- Kommunens turistverksamhet som till exempel camping, stugor, liftar och turistinformation.
Avser samtlig regi.

EKONOMISK ÖVERSIKT

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Ingående saldo	1 283	860	968	1 127	1 515
Kostnad	-22 072	-20 373	-19 865	-19 919	-19 083
Kapitalkostnad	-537	-486	-426	-511	- 399
Intäkter	<u>5 299</u>	<u>5 121</u>	<u>4 694</u>	<u>5 012</u>	<u>4 456</u>
	-17 310	-15 738	-15 171	-15 418	-15 026
Avgår kapitalkostnad	<u>537</u>	<u>486</u>	<u>426</u>	<u>511</u>	<u>399</u>
Nettokostnad	-16 773	-15 252	-15 171	-14 907	-14 627
Kommunbidrag	<u>16 478</u>	<u>15 675</u>	<u>15 064</u>	<u>14 748</u>	<u>14 239</u>
Resultat	-296	+423	-107	-159	-388
Korrigeringar					
Utgående saldo	987	1 283	861	968	1 127

Ordförande: Per-Erik Thurén
Tf. Förvaltningschef: Eva Thelin
Antal årsarbetare: 438

VERKSAMHETSBEKRIVNING

I Tidaholm ansvarar barn- och utbildningsnämnden för följande verksamheter:

- Förskola
- Pedagogisk omsorg
- Skolbarnomsorg
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Kulturskola
- Vuxenutbildning
- Centrala ResursTeamet

MÅL

Under 2015 har barn- och utbildningsnämnden uppnått sju av åtta mål i *Strategisk Plan för Tidaholms kommun 2015-2017*. Nämnden har bland annat uppnått mål som handlar om att fler personal, barn och elever ska känna sig trygga, att fler barn ska vara kulturellt aktiva på fritiden, att en högre andel elever ska ta gymnasieexamen inom planerad tid och att fler elever ska delta i Företagande för en dag, Ung företagsamhet och Sommarlovsentreprenörerna.

Läs mer om uppföljningen av målen i den strategiska planen på sidan 41-47.

Nämnden har även uppnått flera mål i *Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2013-2015*, såsom mål för Kulturskolans arbete och mål om fortbildning av den pedagogiska personalen. Huvuddelen av målen i verksamhetsplanen handlar dock om vad barn och elever ska lära sig. Exempel på sådana mål är att alla barn och elever ska uppnå vissa färdigheter i svenska och matematik, få godkända betyg samt erhålla gymnasieexamen. Resultaten för dessa mål är generellt sett goda och i flera fall sker en positiv utveckling. För några av målen har utvecklingen stått still eller gått tillbaka. Ett mycket positivt framsteg är att

andelen elever i åk 9 som når kunskapskraven i samtliga ämnen har ökat från 71 procent år 2013 till 78,6 procent år 2015.

Läs mer om uppföljningen av målen i verksamhetsplanen på sidan 48-52.

Barnomsorg

Barn- och utbildningsnämnden erbjuder förskola och pedagogisk omsorg till barn i ålder 1-5 år. För skolbarn erbjuds skolbarnomsorg (fritids). Kommunen är enligt skollagen skyldig att inom fyra månader från det att barnen ställer sig i kö till förskola, erbjuda plats.

Förutom i Tidaholms stad erbjuder kommunen förskola i Ekedalen, Valstad, Madängsholm och Fröjered.

Servicenivå barnomsorg

Förskolor	Fritidshem	Pedagogisk omsorg
Axet	Forsenskolan	4 dagbarnvårdare
Björnen	Hökensåsskolan	
Framtiden	Ekedalens skola	
Ugglan	Fröjered skola	Daretorp Lantis (drivs i egen regi)
Forsen	Valstad skola	
Skogsnullarna		
Stallängen		
Syrnan		
Stormsvalan		
Hökensås		
Ekedalen		
Linblomman		
Prästkragen		
Jollen		

Grundskola

Barn- och utbildningsnämndens uppgift är att bedriva verksamhet i enlighet med skollagen. All personal i skolan skall bidra till att verksamhetens mål uppfylls. De som arbetar i skolan har stor frihet att i samarbete med elever organisera arbetet och bestämma arbetsformer.

Servicenivå grundskola

Förskoleklass till åk 6	Åk 7 till åk 9
Forsenskolan inkl. grundskolan Hökensåsskolan Ekedals skola Valstad skola Fröjered skola	Forsenskolan inkl. grundskolan Hökensåsskolan

Centrala ResursTeamet

Centrala ResursTeamet (CRT) samlar elevhälsans olika yrkeskategorier som skall erbjuda generell elevhälsa riktad till kommunens samtliga elever. Centrala ResursTeamet ansvarar också för skolans arbete med att upptäcka, analysera och stödja elever med olika behov av stöd.

Gymnasieskola

Tidaholms kommun ingår i samverkansområde Utbildning Skaraborg, vilket för eleverna innebär att de inom Skaraborg fritt kan välja skola och program.

Servicenivå Rudbecksgymnasiet

Rudbecksgymnasiets nationella program
Barn- och fritidsprogrammet Ekonomiprogrammet El- och energiprogrammet Estetiska programmet, bild och formgivning Fordons- och transportprogrammet Industri tekniska programmet Naturvetenskapsprogrammet Restaurang- och livsmedelsprogrammet Samhällvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Vård- och omsorgsprogrammet Introduktionsprogrammet Specialprogram för elever med HFA (högfungerande autism)

Gymnasiesärskola

Rudbecksgymnasiet erbjuder en 4-årig nationell utbildning på industriprogrammet med inriktning träteknik eller verkstadsteknik. Eleverna läser teoretiska ämnen som delvis är integrerade med den praktiska undervisningen.

Kulturskola

Kulturskolan Smedjan har som övergripande mål att bedriva ett konstnärligt arbete bland barn och ungdomar i Tidaholm, som skall leda till ett aktivt kulturintresse och skapa ett kulturcentrum i samverkan med övriga kulturintressen i kommunen. Kulturskolan erbjuder elever undervisning i musik, drama och dans. Förberedande musikundervisning där lärare från kulturskolan tillsammans med klasslärare undervisar alla elever i åk 2 på grundskolan i musik, samt en estetisk orientering och undervisning i instrument/sång för eleverna på Rudbecksgymnasiet. Kulturskolan har en omfattande verksamhet med konserter, uppträdanden och föreställningar, och är en stor och drivande part i arbetet kring musik och kulturlivet i kommunen.

Vuxenutbildning

Alla som saknar utbildning motsvarande nioårig grundskola har rätt till grundläggande vuxenutbildning som ger kunskaper motsvarande den nivån. Kommunen erbjuder utbildning för vuxna på gymnasial nivå, särskola för vuxna samt svenska för invandrare (SFI). KompetensCentrum ansvarar för uppdragsutbildningar mot näringsliv och organisationer, stöd vid tentamen för de som läser högskolestudier på distans, samt påbyggnadsutbildningar för kommunens invånare.

Klagomålsrapportering

Barn- och utbildningsförvaltningen har under år 2015 mottagit nitton klagomål. Fyra har erhållit svar/åtgärd inom två veckor efter det att klagomålet inkommit till utbildningsförvaltningen. Tre av klagomålen har fått vänta på svar mer än två veckor. *Därutöver finns två klagomål där avsändaren fått svar, men det framgår inte tydligt inom vilken tidsram. Tio har inte kunnat besvaras eftersom de klagomålen har saknat angiven avsändare.*

Tillbud och olycksfall

Under år 2015 har det anmälts 113 olycksfall och tillbud som berört barn eller elever, varav 103 olycksfall och 10 tillbud. Fler pojkar än flickor har berörts av olycksfall. Pojkar berörs i högre grad av olycksfall utomhus. Hälften av alla tillbud och olycksfall som berört barn och elever har skett i samband med lek, spel, hopp och spring.

Det har inkommit 44 anmälningar om tillbud och olycksfall som berört personal, varav 40 olycksfall och 4 tillbud. 73 procent av händelserna har ägt rum inom förskoleklass och grundskola. En stor andel av de tillbud och olycksfall som berört personal har skett i konfliktsituationer med barn och elever.

Läs med om tillbud och olycksfall i *Rapport Tillbud och Olycksfall*, dnr BUN 2016/33.

EKONOMISKT UTFALL

Årets driftsresultat

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budget-avvikelse 2015
Intäkt	72 370	64 954	13 860
Kostnad	298 581	290 241	-7 853
Netto	226 211	225 287	6 007

Kommentarer och analys

Barn- och utbildningsnämndens budget år 2015 har hanterats med stor försiktighet i syfte att undvika budgetanpassningar under pågående budgetår, såsom blev fallet år 2014.

Resultatet vid tertialuppföljningarna år 2015 har varit positivt, helårsprognos vid tertialuppföljningarna har varit en budget i balans. I kommentaren till tertialrapport 2 beskrivs kostnadsökningar inför hösten 2015:

- ✓ Förstärkning av förskolan Prästkragen i Fröjered.
- ✓ Fortsatt kostnad för hyra av moduler eftersom grundskolan behöver överta lokalerna efter förskolan.
- ✓ Ökade kostnader för särskilt stöd till elever i förskoleklass och grundskola.

Nämnda åtgärder/kostnadsökningar har genomförts och rymts inom budget 2015.

Budget för särskilt stöd till elever förstärktes inför år 2015 med 2 mkr. Förstärkningen av särskilt stöd hanteras av Centrala Resursteamet (CRT).

Flerspråkigt lärande

Skolorna tar emot ett allt större antal nyanlända elever. Under år 2015 har förvaltningen skapat enheten för flerspråkigt lärande med ansvar för nyanlända elever i förskola, förskoleklass och grundskola.

Antal nyanlända elever har ökat kraftigt under år 2014 och år 2015. Behov av en större organisation för skola till nyanlända finns, då det råder brist på lokaler och behörig personal. Ökningen av antal asylsökande elever sker snabbare än vad organisationen med förberedelseklasser har kunnat utökas.

Att på förhand göra en korrekt prognos för vilka intäkter och kostnader förvaltningen kommer att ha för nyanlända elever har varit mycket svårt under år 2014 och 2015 då flyktmottagandet i kommunen varit ovanligt omfattande. Den snabba ökningen av asylsökande elever har år 2015 påverkat det ekonomiska resultatet positivt eftersom intäkterna överstiger kostnaderna.

Alla extra kostnader som kommunen har för asylsökande elever skall täckas av bidrag som söks från Migrationsverket.

Barn- och utbildningsförvaltningens resultat för år 2015 är ett överskott på 6 007 tkr.

Betydande avvikelser år 2015

Förskola	+ 620 tkr
Grundskola	+ 2 306 tkr
Gymnasieskola	+ 2 474 tkr
Vuxenutbildning	+ 674 tkr

Förskolan har en positiv avvikelse år 2015 pga lägre personalkostnader än budgeterat.

Avvikelsen i grundskola och gymnasieskola beror på att intäkter, statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket, varit högre än budgeterat. Från skolverket har verksamheterna sökt och erhållit statsbidrag för karriärtjänster. Från Migrationsverket söks bidrag i efterhand för asylsökande elever.

Inom vuxenutbildningen har intäkter till SFI varit högre än budgeterat pga ökat elevantal.

Barn- och utbildningsnämnden har år 2015 haft att beakta ett ackumulerat underskott om – 1 079 tkr. 2015 års positiva resultat har in- neburit att underskottet är täckt.

Årets investeringar

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Kulturskolan	82	88
CRT		50
Treklövern skolomr.	129	235
Forsen skolomr.	163	210
Hökensås skolomr.	260	415
Rudbeck skolomr.	253	166
Totalt	886	1 164

Nämnden har i huvudsak investerat enligt plan 2015. Avvikelse mot budget föreslås ombudger- teras till 2016.

ÅRETS VERKSAMHET

Under året har renovering och utbyggnad av förskolan Björnen färdigstälts. Byggnation av nya förskolan Helliden har påbörjats och be- räknas vara klar under år 2016. De förskoleav- delningar som i Tidaholms stad har drivits i hyrda moduler kommer då att ha flyttat in i nya egna lokaler. Modulerna har inte avetablerats, de hyrda lokalerna behöver fortsätta att använ- das av andra verksamheter; fritids, förskole- klass och grundskola. Renovering av utbild- ningslokaler på Smedjegatan är färdig, och verksamhet för SFI och IMSPR bedrivs där i nyrenoverade lokaler med start vårterminen 2016. På Smedjegatan har även Kulturskolan flyttat in efter renovering av lokaler som tidi- gare använts av Rudbecksgymnasiet hant- verksprogram.

Semesterbyskolan har drivits vid Hökensås semesterby för elever som är placerade av Migrationsverket. Migrationsverket har sedan år 2013 hyrt campingstugor av Nordic camping under perioden okt-apr, och barn- och utbild- ningsförvaltningen har varje säsong anordnat skola i Nordic Campings lokaler. Säsongen 2014-2015 var elevantalet ca 30 elever, och säsongen 2015-2016 är elevantalet ca 50 ele- ver.

Sommarskola har år 2015 erbjudits till elever i åk 8 och åk 9. Eleverna har där möjlighet att

intensivt studera ett ämne och få en be- tygsprövning. Av 15 elever i åk 9 har fem ele- ver behörighet till nationella program på gym- nasiet efter sommarskola.

Under året har Utbildningsdepartementet star- tat nya stora satsningar som finansieras med statsbidrag.

- ✓ Förskolelyftet, vars syfte är att minska gruppstorlekarna i förskolan.
- ✓ Lågstadiesatsningen, för att inom åk 1 till åk 3 öka personalstyrkan, minska klasstorlekar och gruppstorlekar, eller på annat sätt utöka den tid som lärarna kan ägna åt eleverna.

Förvaltningen fortsätter att ta del av redan tidigare uppstartade satsningar med statsbi- dragsfinansiering; såsom karriärtjänster, lov- och sommarskola, skapande skola, kvalitetsäk- rande åtgärder i förskola, lärarlyft, läxhjälp, matematiklyft och lärlingsutbildning.

Under 2015 har Skolinspektionen genomfört en regelbunden tillsyn av skolverksamheten i Tidaholms kommun. Enligt Skolinspektionens beslut är huvudmannens systematiska kvali- tetsarbete ett utvecklingsområde. Barn- och utbildningsnämnden har därför antagit nya rutiner för huvudmannens systematiska kvali- tetsarbete. Den nya rutinen innebär att huvud- mannen en gång om året analyserar verksam- heternas kvalitet och måluppfyllelse, identifie- rar utvecklingsbehov samt fattar beslut om utvecklingsinsatser för samtliga skolverksam- heter.

Barn- och utbildningsnämnden har även anta- git en ny årsplan för det systematiska arbets- miljöarbetet. En första uppföljning av årsplan- en sker i april 2016.

FRAMTIDEN

Lokaler

År 2016 kommer nya förskolan Helliden att stå klar och innehålla fem avdelningar. De hyrda lokaler som förskolan då lämnar kommer att övertas av förskoleklass och grundskola. Ök- ningen av antalet födda barn i kommunen samt ökningen av nyanlända barn och ungdomar har

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

inneburit att kommande behov av skollokaler är större än nuvarande kapacitet. Tidaholms kommun har startat ett projekt för utredning av kommande lokalbehov och skolorganisation.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid (BOA)
Barn- och utbildningsnämnden kommer under år 2016 att erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid. Planering sker under våren 2016 och uppstart beräknas ske under hösten 2016.

NYCKELTAL

Nyckeltal för år 2015 uppdateras då statistik för år 2015 publiceras.

Barnomsorg

Förskola	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal barn 1 - 5 år i kommunen	705	694	668	600	621
Antal barn i förskola den 15/10	583	550	530	495	493
Andel barn i förskola	83 %	79 %	79 %	82 %	79 %
Antal årsarbetare i förskolan	107	98	100	99	95
Antal barn per årsarbetare	5,5	5,6	5,3	5,0	5,2
Andel medarb. med pedagogisk högskoleutbildning	*	55 %	56 %	55 %	53 %
Kostnad per barn i förskola	115 286	116 570	115 874	121 839	115 210
- andel personalkostnader	77 %	77 %	79 %	77 %	79 %
Avgiftsfinansieringsgrad	7 %	7 %	7 %	7 %	7 %
Kostnad totalt för förskolor (tkr)	66 985	63 597	59 733	60 188	55 474
Pedagogisk omsorg	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal barn i pedagogisk omsorg 15/10	25	22	23	24	23
Andel barn i pedagogisk omsorg	2 %	2 %	3 %	3 %	3 %
Antal årsarbetare i pedagogisk omsorg	4	4	4	4	4
Antal barn per årsarbetare	6,3	5,5	5,8	6,0	5,8
Kostnad per barn i kommunal regi	78 360	88 318	84 522	75 833	90 565
Avgiftsfinansieringsgrad	9 %	10 %	10 %	10 %	8 %
Kostnad totalt för pedagogisk omsorg (tkr)	1 959	1 943	1 944	1 820	2 083
Fritidshem	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal barn 6 - 12 år i kommunen	890	900	895	925	947
Antal barn på fritids 15/10	428	415	387	407	431
Andel barn på fritids	47 %	46 %	44 %	45 %	46 %
Antal årsarbetare	24	23	27	26	25
Antal barn per årsarbetare	17,7	18,4	14,4	15,8	17,0
Andel medarb. med ped. utbildn.	78 %	77 %	69 %	75 %	80 %
Kostnad per barn i fritidshem	39 854	43 591	44 737	38 040	34 730
- andel personalkostnad	69 %	72 %	74 %	78 %	77 %
Avgiftsfinansieringsgrad	15 %	14 %	14 %	16 %	18 %
Kostnad totalt för fritids (tkr)	16 679	17 679	17 626	15 882	14 969
	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal barn 1 - 5 år i kommunen	705	694	668	600	621
Antal barn i förskola den 15/10	583	550	530	495	493
Antal barn i ped. omsorg 15/10	25	22	23	24	23
S:a barn i barnomsorgen 15/10	608	572	553	519	516
Andel barn i förskolan/ped.oms.	86 %	82 %	83 %	87 %	83 %

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

<i>Daretorp Lantis</i>	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Pedagogisk omsorg i enskild regi, antal barn 15/10	10	12	16	21	20
Kostnad per barn i enskild regi (kr)	128 100	110 333	78 500	61 429	63 200
Kostnad totalt för pedagogisk omsorg i enskild regi (tkr)	1 281	1 324	1 256	1 290	1 264

Förskoleklass och grundskola

Förskoleklass	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal elever	134	128	114	129	123
Antal årsarbetare	9	8	7	7	8
Antal årsarb. per 100 elever	6,9	6,3	6,1	5,4	6,5
Andel medarb. med ped. utbildn.	**	100 %	100 %	100 %	100 %
Kostnad per elev	56 608	57 194	54 735	42 558	43 191
- andel personalkostnader	64 %	64 %	64 %	73 %	76 %
Kostn. totalt för Fsk-klass (tkr)	7 359	6 885	6 568	5 319	5 055
Grundskola år 1 till 9	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal elever (15 okt)	1 179	1 196	1 174	1 162	1 174
Elever som slutat år 9	154	114	124	138	148
Antal årsarbetare	96	94	96	101	97
Antal årsarb. per 100 elever	8,2	7,9	8,2	8,7	8,3
Andel medarb. med ped. utbildn.	82 %	85 %	87 %	87 %	88 %
Kostnad per elev	94 416	84 739	82 766	81 697	78 398
- undervisning	47 457	44 367	44 148	44 004	39 775
- lärverktyg	5 208	2 779	2 650	2 870	4 029
- måltider	5 594	5 188	5 265	5 470	5 476
- skolskjuts	4 481	4 344	4 366	4 255	3 744
- elevhälsa	3 128	2 725	2 269	2 135	2 640
- lokalkostnader	15 740	15 311	15 603	15 735	12 093
- övrigt	17 289	14 370	12 830	11 482	14 386
Kostnad totalt grundskolan (tkr)	119 330	107 496	102 499	100 112	97 810
Elever behöriga till gymn.	84 %	79-85 %	77-80 % ¹⁾	78-85 %	87-90 %
Elever som ej uppnått målen i ett ämne	8 %	5 %	9 %	15 %	16 %
Elever som ej uppnått målen i ett, flera eller alla ämnen	21 %	24 %	29 %	30 %	27 %
Meritvärde i år 9, genomsnitt	203,2	197,3	197,0	193,8	211,7
Grundsärskola	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Antal elever	32	31	31	30	27
Lärare, antal årsarbetare	7	7	7	9	6
Antal årsarb. per 100 elever	21,0	22,6	22,6	30,0	22,2
Andel medarb. med ped. utbildn.	**	95 %	97 %	91 %	82 %
Kostnad per elev	332 066	346 746	340 387	311 500	322 185
- undervisning	105 475	107 003	118 839	93 300	124 259
- skolskjuts	25 672	22 335	17 290	17 828	20 963
Kostnad totalt särskolan (tkr)	11 115	10 708	10 044	9 774	9 093

¹⁾ Behöriga till ekonomi-, humanistiska- och samhällsvetenskapliga program; 77 %. Behöriga till estetiska program; 79 %. Behöriga till naturvetenskapliga och tekniska program; 78 %. Behöriga till yrkesprogram; 80 %.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Gymnasieskola

Rudbecksgymnasiet	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Tidaholms elever vid gymnasium (15 okt)	408	409	429	466	506
Ant Tidah.elever i andra komm.	200	199	223	247	279
Andel ---”--- ---”---	49 %	49 %	52 %	53 %	55 %
Elever vid Rudbecksgymnasiet	343	278	273	276	280
Antal elever från annan komm.	68	68	67	57	53
Andel elever från annan komm.	20 %	24 %	25 %	21 %	19 %
Antal årsarbetare, exkl SN/HFA	29	31	36	38	42
Antal årsarb. per 100 elever, exkl SN/HFA	9,5	12,7	14,9	15,1	16,1
Andel medarb. med ped. utb.	77 %	80 %	79 %	74 %	70 %
Kostnad per elev	119 384	103 574	126 002	121 109	110 278
- undervisning	70 803	73 164	78 244	74 313	66 425
- lärverktyg	14 203	12 564	13 182	12 284	11 541
- måltider	7 787	8 695	7 735	8 414	7 094
- skolskjuts	4 106	4 585	4 212	4 166	4 318
- elevhälsa	1 581	1 862	1 855	2 525	1 906
- lokaler	26 645	27 338	26 385	28 040	24 484
- övrigt	16 190	19 927	17 597	16 547	11 267
Elever med grundl. behörighet till universitet o högskolor	76 %	84 % ²⁾	91 %	81 %	80 %
Gymnasiesärskola	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Elever vid Gymnasiesärskolan	4	4	15	21	23
Kostnad per elev	713 500	394 495	328 000	260 364	255 231
- undervisning	312 500	228 708	185 333	172 136	145 269
- skolskjuts	52 938	47 085	39 455	36 409	30 769

* kompletteras efter publicering av nyckeltalet i Kolada, enligt publiceringskalender ska det vara klart vecka 15.

** kompletteras efter publicering av nyckeltalet i Skolverket Jämförelsetal, publiceringsdatum ej angivet.

EKONOMISK ÖVERSIKT

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Ingående saldo	-1 709	-84	1 345	3 612	10 171
Kostnad	-298 581	-290 240	-275 401	-262 985	-257 891
Kapitalkostnad	-3 377	-3 412	-3 356	-2 995	-2 380
Intäkter	<u>72 370</u>	<u>64 953</u>	<u>59 239</u>	<u>48 666</u>	<u>48 111</u>
	-229 588	-228 699	-219 518	-217 314	-212 160
Avgår kapitalkostnad	<u>3 377</u>	<u>3 412</u>	<u>3 356</u>	<u>2 995</u>	<u>2 380</u>
Nettokostnad	-226 211	-225 287	-216 162	-214 319	-209 780
Kommunbidrag	<u>232 218</u>	<u>223 662</u>	<u>214 733</u>	<u>212 052</u>	<u>203 221</u>
Resultat	6 007	- 1 625	- 1 429	-2 267	-6 559
Korrigeringar					
Utgående saldo	4 298	-1 709	-84	1 345	3 612

²⁾ Högskoleförberedande program

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Resultat per verksamhet

Verksamhet	Ingående saldo	Kostnad			Intäkt			Årets resultat	Korrigeringar	Utgående saldo
		Bokfört	Budget	Avv	Bokfört	Budget	Avv			
Nämnd		1 013	740	-273				-273		
Kulturskola		4 722	4 554	-168	799	760	39	-129		
Förskola		58 238	58 235	-4	9 697	9 074	623	620		
Pedagogisk omsorg		3 174	3 134	-40	360	260	100	60		
Fritidshem		13 087	12 772	-315	2 789	2 785	4	-311		
Förskoleklass		5 521	5 802	282	284	0	284	566		
Grundskola		103 184	99 048	-4 136	17 346	10 905	6 441	2 306		
Grundskoleklass		9 617	9 369	-248	823	500	323	75		
Gymnasieskola		72 615	72 056	-559	31 560	28 528	3 033	2 474		
Gymnasiesärskola		8 520	6 991	-1 529	1 472	555	917	-612		
Vuxenutbildning		11 215	10 548	-667	6 484	5 143	1 341	674		
Gemensamt		7 675	7 479	-196	756	0	756	559		
Totalt	-1 709	298 581	290 728	-7 853	-72 370	-58 510	13 860	6 007		4 298

Särredovisning interkommunala ersättningar

	Kostnad			Intäkt			Årets resultat
	Bokfört	Budget	Avv	Bokfört	Budget	Avv	
Förskola och grundskola	4 809	3 705	-1 104	-1 853	-1 785	68	-1 036
Gymnasieskola	28 647	28 919	272	-28 100	-27 517	583	855
Totalt	33 456	32 624	-832	-29 953	-29 302	652	-181

Ordförande	Christer Johansson
Omvårdnadschef	Anna-Lena Skatt
Antal årsarbetare	420,1
Socialchef	Bengt Höglander
Antal årsarbetare	49,87

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Övergripande uppgifter

Social- och omvårdnadsnämnden ansvarar för:

- Omvårdnad inkl. arbetsmarknad
- Individ- och familjeomsorg
- Migrationssamordning

EKONOMISKT UTFALL

Årets driftsresultat (tkr)

	Bokslut 2015*	Bokslut 2014	Budget- avvikelse 2015
Intäkt	-86 234	- 63 135	-23 481
Kostnad	314 125	294 060	13 876
Netto	227 891	230 925	9 605

*Inkluderar Migrationssamordning

Årets investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Inventarier omv	120	279
Inv nya LSS-boendet	0	54
Inv Gnistan	50	17

Omvårdnadsförvaltningen

INRIKTNINGSMÅL

Tidaholmarna ska känna trygghet i att

- det finns en god vård och omsorg när de behöver det
- den enskildes möjligheter till ett självständigt liv stöds
- anhöriga, frivilliga, organisationer och myndigheter ses som en resurs och att samverkan fortsätter att utvecklas
- alla som är i behov av sysselsättning och/eller andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder ska erbjudas möjlighet till detta inom ramen för kommunens åtagande inom detta område

Mätning av effektmål som gäller äldreboenden, hemvård, kortvård, LSS-boenden samt matservering har gjorts.

Resultatet och enkätsvaren ger en indikation på vad som behöver förändras och förbättras i verksamheterna.

Värdegrund

Arbete kring värdegrund och kontaktmannaskap görs löpande.

Frivillig- och föreningsverksamhet

Stödformers uppgift är att starta upp verksamhet och vägleda personer och grupper så att självständighet, trygghet och meningsfullhet upplevs. Det sker utifrån individens behov och intressen oavsett om du är vårdtagare, anhörig, frivillig eller besökare till vår verksamhet.

Kommunen har en fin tradition av samverkan mellan olika verksamheter, frivilliga, föreningar och organisationer. Under året uppgick antalet frivilliga till ca 140 st.

Erbjudande om hembesök för information ges till dem som inte har hemvårdsinsatser. Detta gäller de som under året fyller 80 och 85 år. 141 personer har fått erbjudande och 50 personer tackade ja.

Årligen ges en bjudning för de kommuninvånare som fyllt 75 år. Information om verksamheten ges i samband med en lunch. Antalet inbjudna uppgick till 115 personer och 61 personer kom till träffen.

Anhörigstöd

Målet är att stödja anhöriga så att ett boende i egna hemmet för den närstående kan kvarstå samt att anhöriga får det stöd de behöver.

Till anhörigstödet räknas växelvård, dagverksamhet och individuellt stöd i hemmet i form av t ex avlösning och samtal. Det har anordnats rekreationsdagar och föreläsningar för anhöriga. Åtta stycken anhöriggrupper har pågått under året, och en del anhöriga har börjat i föreningar och andra intressegrupper.

Demensstöd

Målsättningen är att stödja och informera personer med en demenssjukdom, dess anhöriga/närstående och personal, så bl.a. ett boende i egna hemmet kan kvarstå så länge som möjligt.

Enskilda träffar, telefonsamtal och hembesök har genomförts för att framför allt stötta, informera och hjälpa anhöriga och den demenssjuke. Information ges om sjukdomen och dess olika symtom, bemötande, mediciner, sociala intressegrupper mm, information ges även om kognitiva hjälpmedel och vad som finns att tillgå för att göra vardagen enklare. Målet är att nå de drabbade så tidigt som möjligt.

Dagverksamhet

Dagverksamheten har öppet årets alla dagar. Dagverksamheten arbetar med att skapa en mångfald av grupper och mötesplatser för att kunna erbjuda verksamhet och stimulans som tilltalar ett brett spektra av människor.

De personer som har biståndsbeslut för dagverksamhet ingår i olika grupper på allt från tre till tjugo deltagare.

Antalet beslut om insatser har ökat under året vilket medfört att verksamheten inte rymts inom budgetramen. För att möta behovet inför framtiden påbörjades ett arbete med att effektivisera verksamheten under hösten 2015.

Hemtjänst

Verksamheten utför omvårdnad, service, anhörigstöd, matdistribution, delegerade hälso- och sjukvårdstimmar samt ansvarar för trygghetslarm.

Inför 2015 gjordes en anpassning i budgeten då behovet av insatser visat en vikande trend de senaste fyra åren. Under året har dock behovet ökat igen vilket medfört att anpassningen inte varit fullt genomförbar.

Personalen registrerar den tid som utförs hos vårdtagarna. Arbets sättet är fortfarande under utveckling och kringtid såsom resor och dokumentation registreras inte. Registreringen ger en indikation på hur vårdtyngden varierar.

Målsättningen med att registrera tid är att säkerställa att brukarna får de insatser de beviljats.

Kort- och växelvård

Under 2014 fanns på Solvik 14 platser för kortvård och på Midgård 11 platser för växelvård.

För att få en plats på växelvården krävs ett biståndsbeslut. Växelvård är främst en avlastning för anhöriga.

Kortvård kan beviljas efter en sjukhusvistelse för att få tid för återhämtning eller träning, men även för vård i livets slutskede. Vården utformas efter den enskildes behov. Platserna på kortvården har inte utnyttjats fullt. Personalresurserna används då på andra delar på Solvik.

Sjukvård och rehabilitering

Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå. Det finns sjuksköterskor i tjänst dygnet runt.

Ansvaret omfattar:

- äldreboende
- stödboende
- kortvård
- vårdtagare som vistas på dagverksamhet och växelvård
- vårdtagare i eget boende som bedömts vara i behov av sjukvårdsinsatser i hemmet.

Hälso- och sjukvårdsavtalets innebörd är en viktig fråga mellan kommunen och Västra Götalandsregionen. För att förbättra kommunens insats och göra en smidig överföring finns ett vårdplaneringsteam som nu funnit sina former och fungerar väl. Teamet består av sjuksköterska, biståndshandläggare och arbetsterapeut.

Efterfrågan på kortvård har minskat genom teamets arbete.

Psykiatri – daglig verksamhet

Enheten består av boendestöd samt daglig verksamhet Alfhem. Under året ingår också sysselsättningsverksamheten Pyramiden som är under utveckling. Syftet med denna syssel-

sättning är att kunna erbjuda ett alternativ som ska vara mer strukturerat och arbetsliknande. Detta för att personer, framförallt ungdomar, som har en mer utvecklad funktionsnivå inte ska fastna i daglig verksamhet utan beredas möjlighet att kunna utvecklas vidare mot arbete.

Psykiatri - Boendestöd

Målgruppen för boendestöd är personer från 18 år och äldre som bor i ordinärt boende, med missbruksproblem och/eller med varaktiga psykiska funktionshinder och personer som tillhör LSS personkrets.

Boendestöd utför insatser där ordinarie hemvårdsinsatser inte kan tillgodose den enskildes behov.

Arbetsmarknad

Gnistan, Steget och Pyramiden ingår numera i arbetsmarknadsenheten tillsammans med Barnens hus, Yttre hemtjänst och Stadshusets cafeteria.

Från 2015 har ett beslut tagits om att ”en väg in” via AME ska gälla för subventionerade anställningar och att riktningen ska vara 30 årsarbetare med tillsvidarejänster och 15 årsarbetare på visstid inom kommunen som helhet. Dessa anställningsformer är det viktigaste redskapet inom AME för att kunna göra stegförflyttningar för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

En ny utredningsprocess kring personer som står långt ifrån arbetsmarknaden har arbetats fram i samverkan med berörda myndigheter. Grunden för utformandet av verksamheten är att ha en ständigt pågående dialog med samverkanspartners om målgrupper, behov och förväntningar.

Ett samarbete med Vaggeryds kommuns arbetsmarknadsenhet har inletts med syfte att utveckla verksamheten vad gäller verksamhetsstöd, rutiner och riktlinjer.

Ett projekt för att stödja en utveckling av arbetsintegrerande sociala företag (ASF) har påbörjats. Första delen av projektet handlar om att Yttre hemtjänst knoppas av från kommunen och blir en fristående verksamhet. Verksam-

heten kommer att behöva kommunalt stöd. ASF har till syfte att integrera människor i samhälle och arbetsliv. ASF skapar också delaktighet för medarbetarna. Eventuella vinster återinvesteras i verksamheten.

Äldreboende

I kommunen finns fyra äldreboenden; Hellidshemmet, Lindängen, Midgård och Solvik. Sammanlagt omfattar de 164 platser.

En avdelning på Lindängen stängdes för att anpassa verksamheten till den minskande efterfrågan på boendeplatser. Ändå har tillgången på boendeplatser varit större än efterfrågan under 2015. Detta trots att andelen äldre ökar i samhället.

Eftersom de lediga platserna finns utspridda är det svårt att på ett effektivt sätt omfördela personalresurserna.

Enheterna har dock arbetat aktivt med att omfördela personalresurser vid korttidsfrånvaro för att minska kostnaden för timvikarier. Detta är lättare att genomföra på större enheter.

Med fler lediga platser följer ett inkomstbortfall när det gäller hyra och matavgift. Däremot är trenden att intäkterna från omvårdnadsavgiften ökar. Detta beror på att de boende idag har högre inkomster och får inte avgiften jämkad.

Solvik har varit föregångare med att utveckla ett nytt arbetssätt avseende planering. Fördelarna är att personalens tid används på ett effektivare sätt och större hänsyn tas till de boendes individuella behov.

Funktionshindrade

Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS), är en lag som ger den som har stora varaktiga funktionshinder rätt till särskilt stöd och särskild service i det dagliga livet för att beviljas insatser enligt LSS måste man tillhöra någon av de målgrupper som beskrivs i lagstiftningen.

Information riktad till t ex skolpersonal, föräldrar och myndigheter genomförs regelbundet för att öka kunskapen om LSS-lagstiftningen.

Barn och unga – funktionsnedsättning

Inom kommunen finns barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar. För att tillgodose deras olika behov finns insatser som t ex avlastningshem, korttidstillsyn och boenden. Insatserna ska utformas så att de syftar till att ge ökad självständighet.

Behovet av korttidstillsyn har varit störst under skolloven.

Verksamheten har under 2015 stora avvikelser från budget då det krävts mycket resurser för att tillgodose brukarnas behov.

Boende och fritid – funktionsnedsättning

Det finns olika boendeformer utifrån olika åldrar och behov. De stödboende som finns är Manhem, Klockan, Thule och Solstigen. På Solstigen är fyra av fem lägenheter uthyrda. Den lediga lägenheten används för korttidstillsyn för ungdomar med autism.

Fritidsverksamheten utvecklas hela tiden och innefattar alla brukare som har beslut om stödboende.

Stödboendena är små enheter vilket medför att ökade vårdbehov leder till avvikelser ifrån budget.

Sysselsättning – funktionsnedsättning

Personer som inte har något arbete har rätt till stöd för att få en meningsfull sysselsättning på dagarna. Olika former av daglig verksamhet ger arbete åt funktionshindrade. Till stöd finns personal både i egen verksamhet och bland externa företag.

Verksamheten kräver stora resurser för att tillgodose brukarnas individuella behov vilket medför en avvikelse från budget.

Personlig assistans

Personlig assistans kan beviljas till den som har stora funktionsnedsättningar och som behöver hjälp med de grundläggande behoven som personlig omvårdnad, kommunikation, intagande av måltider och med annan personlig service.

Personal

En viktig del i en verksamhet som arbetar med människor är att det finns medarbetare som har kunskap och kompetens. Varje medarbetare har ett ansvar för sitt eget arbete och måste kunna se verksamheten i ett sammanhang. Bemötandefrågor diskuteras fortlöpande på arbetsplatsträffar.

Ett flertal utbildningar har genomförts inom olika områden enligt kompetensplanen.

Riktade statsbidrag och prestationsersättningar

Följande ersättningar utöver kommunbidraget har finansierat delar av verksamheten:

Kvalitetsregister

Registrering görs i kvalitetsregistren Senior alert, Palliativa registret och BPSD (beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens).

2014 års prestationsersättning (1,2 mnkr) användes i verksamheten under 2015. Från och med 2015 erhålls ingen prestationsersättning från Socialstyrelsen för detta arbete.

Utbildningsprojektet Lokala värdighetsgarantier har finansieras av Socialstyrelsen (377 tkr).

Under hösten 2015 har nattbemanningen inom hemtjänsten utökats. Detta har finansierats med stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen (586 tkr).

Syftet med stimulansmedlen är att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde inom äldreomsorgen.

Regeringen och SKL har kommit överens om stöd till riktade insatser inom området psykisk ohälsa (PRIO - plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa). AME har tagit del av dessa medel och de har i första hand använts till verksamheten Pyramiden (301 tkr).

STATISTIK 2015

Antal vårdtagare hos omvårdnadsförvaltningen var i december:

2015	2014	2013	2012
855	819	855	833

Antal dagar betalningsansvar (Regionen) var 0 st.

2015	2014	2013	2012	2011
0	0	0	0	9

Antal beslut icke verkställda inom 3 mån enligt Socialtjänstlagen och LSS.

2015	2014	2013	2012	2011
24*	6	2	7	17

*Vissa beslut kan ha rapporterats vid flera tillfällen

Antal beviljade hemvårdstimmar/ sjukvårdstimmar under året (utan boendestöd):

	2015	2014	2013	2012	2011
Hemvård	43093	39567	41221	51776	58450
Sjukvård	11463	11690	11338	13422	16568
sa	54556	51257	52559	65198	75313

I december hade 158 personer hemvård fördelat på bl.a. dessa insatser:

(avser december)	2015	2014	2013	2012
Omvårdnad	146	120	142	148
Service	10	13	15	16
Ledsagning	2	2	2	2
Summa	158	135	159	166

I december hade 63 personer boendestöd:

(avser december)	2015	2014	2013	2012
Individuellt stöd	48	63*	38	27

*Fr o m 2014 har boendestöd och individuellt stöd slagits ihop. Därför ej jämförbart med 2013 och tidigare.

Antalet personer i ordinärt boende som hade:

(avser december)	2015	2014	2013	2012
Hälso- och sjukvårdsinsats	67	81		
Trygghetslarm	321	318	323	305
Matdistribution	113	101	125	133

Dagverksamhet och stödformer

Biståndsbeslut avseende dagverksamhet:

(avser december)	2015	2014	2013	2012
Äldre	54	71	77	68
Psykiatri	23	19	13	15

Anhörigavlösning, antal timmar/månad:

2015*	2014*	2013	2012
27	42	85	66

*Fr. o m 2014 mäts antalet utförda timmar (snitt sep-dec 2014). Tidigare uppskattades måttet utefter den planerade tiden i januari.

Kort- och växelvård

Kortvården, 14 platser	2015	2014	2013	2012
Antal vård-dagar	3 384	3 731	3 263	4 232
Kortvård, utnyttjat*	66 %	73 %	63 %	83 %

Växelvård, 11 platser	2015	2014	2013	2012
Antal vård-dagar	2 833	2 705	2 621	5 764
Växelvård, utnyttjat*	70 %	67 %	65 %	83 %

*(totalt antal platser*365 dygn)/antal vård-dagar

SOCIAL- OCH OMVÅRDNADSNÄMND

Boende

	2015	2014	2013	2012
Inflyttade	50	62	57	65
Andel som fått plats inom 3 mån	100 %	100 %	100 %	71 %

Väntetid boende, antal dagar från ansökan till beslut:

	2015	2014	2013
Antal dagar:	27	17	29

Funktionshinder

I december hade brukarna följande insatser:

	2015	2014	2013	2012
Personlig assistans > 20 tim/vecka	22	26	27	24
Personlig assistans < 20 tim/vecka	1	1	1	3
Kontaktperson	54	59	51	49
Korttidshem	20	20	21	23
Korttidstillsyn	5	6	7	9
Stödboende	23	25	22	20
Gruppboende	8	7	7	7
Daglig verksamhet	49*	18	14	13
Utåtriktad daglig verksamhet		32	29	23

*delas inte upp fr o m 2015

Antalet timmar för personlig assistans i december:

2015	2014	2013	2012
13 096	14 257	13 802	13 116

På Gnistan har under året 16 utredningar påbörjats och 29 utredningar avslutats.

	2015	2014	2013
Summa avslutade:	29	19	8

På Stegett har 51 anvisats och 47 deltagare har avslutats. De har kommit från;

	2015	2014	2013
Socialtjänsten	17	8	55
Arbetsförmedlingen	21	27	20
Rudbecksgymnasiet	10	4	4
SFI			3
LSS	3	2	
Summa:	51	41	82

Deltagarna har gått vidare emot;

	2015	2014	2013
anställning	9	9	6
flytt anställning		3	7
Utbildning	1	5	9
egen/annan försörjning		0	10
utredning Gnistan		2	6
utredning AF7/FK	2	8	6
Samhällstjänst		2	
flytt till annan ort	2	2	
AF-Fas 3 ny annordn.	5		
AF åter etableringen	12		
AME rehab	1		
AME praktik YH/HB	4		
Graviditet	2		
Sjukskrivning	2		
LSS	4		
ej deltagit	3	3	
Summa:	47	34	44

MÅLUPPFYLLELSE

Från och med 2012 ligger Socialstyrelsens enkäter ”Vad tycker äldre om äldreomsorgen” till grund för mätningen. Enkäter har gått ut till samtliga som bor äldreboende eller har hemvård under 2014. Ingen mätning har gjorts på inriktningsmål 4 som antogs av nämnden inför 2014.

Inriktningsmål 1 <i>Tidaholmarna ska känna trygghet i att det finns en god vård och omsorg när de behöver det.</i>		
Önskvärda resultat	Effektmål	Resultat (2014 års resultat inom parantes)
Trygga vårdtagare/brukare	90 % av de som får vård och omsorg ska instämma i att de känner sig trygga.	84 % (88) av de som har hemvård instämmer och 95 % (95) av de som bor på äldreboende.
Nöjda vårdtagare/brukare	90 % av de som får vård ska instämma i att de är nöjda med de insatser de fått	94 % (96) av de som har hemvård instämmer och 87 % (88) av de som bor på äldreboende.
Gott bemötande	90 % av vård och omsorgstagarna ska uppleva de får ett gott bemötande.	98 % (97) av de som har hemvård upplever att de får ett gott bemötande och 96 % (98) av de som bor på äldreboende.
Informerade vårdtagare/brukare	90 % av vård- och omsorgstagarna ska veta vart man vänder sig för att föra fram synpunkter och klagomål.	58 % (64) av de som har hemvård instämmer och 39 % (45) av de som bor på äldreboende.
	80 % av vård- och omsorgstagarna ska instämma i att de får information i förväg om tillfälliga förändringar	71 % (71) av de som har hemvård instämmer och 48 % (53) av de som bor på äldreboende.

Inriktningsmål 2 <i>Tidaholmarna ska känna trygghet i att den enskildes möjligheter till ett självständigt och meningsfullt liv stöds.</i>		
Önskvärda resultat	Effektmål	Resultat (2014 års resultat inom parantes)
Vårdtagaren/brukaren lever ett självständigt liv	90 % av vård- och omsorgstagarna ska uppleva att deras integritet respekteras och deras individuella behov tillgodoses så långt det är möjligt.	Mätresultat saknas.
Meningsfullhet	90 % av vårdtagarna ska uppleva att de lever ett så meningsfullt liv som möjligt	72 % (71) av de som bor i äldreboende upplever att de lever ett så meningsfullt liv som möjligt.

Inriktningsmål 3 <i>Tidaholmarna ska känna trygghet i att anhöriga och frivilliga ses som en resurs och att samarbetet med dessa ska utvecklas.</i>		
Önskvärda resultat	Effektmål	Resultat (2014 års resultat inom parantes)
Nöjda anhöriga	90 % av alla anhöriga ska vara nöjda med de insatser som deras närstående får från omvårdnadsförvaltningen.	94 % (92) av de som har anhöriga som har hemvård och 83 % (83) av de som har anhöriga som bor på äldreboende.
Nöjda frivilliga	100 % av de frivilliga ska uppleva sig vara nöjda med stödet som de får från omvårdnadsförvaltningen	91 % var mycket eller ganska nöjda 2014. Ingen mätning gjordes 2015.

FRAMTIDEN

- Arbetet med att öka brukarinflytandet fortsätter, t ex med boenderåd.
  - Under 2016 kommer stort fokus att ligga på att utveckla verksamhets-system och arbetssätt till ÄBIC (Äldres behov i centrum). Med modellen ÄBIC beskrivs varje individs behov utifrån den internationella klassifikationen av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). Arbetssättet kommer även att tillämpas inom LSS-verksamheten.
  - När det gäller lokaler så behövs en gemensam lokal för biståndshandläggarna, stödformer, resurs och vaktmästare.
  - Daglig verksamhet inom LSS har behov av en gemensam lokalisering för att skapa samordningsvinster.
  - Dagverksamhet för äldre kommer att bedrivas på två platser istället för tre. Personalresursen kan då nyttjas bättre.
  - Daglig verksamhet för psykiatri kommer att byta lokaler för att effektivisera verksamheten.
  - Arbetet med att planera för ett nytt LSS-boende kommer att startas.
  - Antalet växelvårdsplatser kan komma att justeras till förmån för permanenta boendeplatser.
  - Ändrade distriktsindelningar i hemvården ska införas. Målet är att det ska minska tid för resor och administration samt att öka kontinuiteten hos vårdtagaren.
  - Hemvården har behov av nya lokaler, vilket är en fråga som kommer att prioriteras.
  - Under våren kommer en övergång till digitalt trygghetslarm att ske inom hemvården.
- Uppdraget kring DUA (Delegationen unga till arbete) kommer att startas upp under våren. Målgruppen är ungdomar i åldern 16-24 år som står långt ifrån arbetsmarknaden.
  - Nämnden har tagit beslut om att starta ett projekt för att skapa ett arbetsintegrerat socialt företag. Planen är att verksamheten Yttre hemtjänst ska bli en självständig ekonomisk förening från och med april.

Socialförvaltning

MÅL

Inriktningen på individ- och familjeomsorgens verksamhet regleras i socialtjänstlagens 1 kap 1 §. Samhällets socialtjänst skall på demokratis och solidaritetens grund främja människors:

- ekonomiska och sociala trygghet
- jämlikhet i levnadsvillkor
- aktiva deltagande i samhällslivet

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människors ansvar för sin och andras situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet. När åtgärder rör barn skall särskilt beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver.

Social- och omvårdnadsnämnden har, avseende individ- och familjeomsorgs avdelning, med utgångspunkt från lagstiftarens intentioner arbetat mot de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

- Genom samverkan och tidiga insatser stärka den enskildes förmåga att själva klara sin situation.
- Genom samverkan och tidiga insatser förebygga och motverka missbruk
- Genom samverkan och tidiga insatser skapa förutsättningar för en gynnsam utveckling hos barn och unga

KOMMENTAR OCH ANALYS

Kostnaderna för försörjningsstöd har, i jämförelse med år 2014, under året minskat med 1 645 tkr. Den totala kostnaden för försörjningsstöd år 2015 uppgår till 5 955 tkr. Till detta tillkommer 1 300 tkr för nyanländas försörjning avseende det så kallade ”glappet” i övergången mellan asylbidrag och etableringsersättning.

Antalet hushåll som varit i behov av försörjningsstöd under året har minskat från 270 hushåll 2014 till 252 hushåll 2015, minskningen inkluderar de 68 nyanlända hushåll. Ungdomar i åldern 18 – 25 år är den största gruppen bidragsmottagare under 2015. Under året har 87 ungdomar varit i behov av försörjningsstöd vilket innebär en ökning med en ungdom jämfört med 2014.

Den genomsnittliga bidragstiden för ungdomar var år 2014 var 135 dagar, under 2015 har bidragstiden minskat till 122 dagar.

När det gäller utbetalningar av försörjningsstöd till nyanlända under 2015 så social- och omvårdnadsnämnden utbetalat 1 300 tkr till 68 hushåll, vilket innebär en genomsnittlig utbetalning per hushåll med 19 117 kr. Utbetalningarna avser det så kallade glappet i övergången mellan asylbidrag och etableringsersättning. För täckande av kostnaderna för ”glappet” erhåller kommunen schablonersättningar från staten, ersättningar som varierar mellan 3000 – 7000 kr per person. Nivån på ersättningen är beroende på vilken ålder person har samt om personen är anvisad till kommunen eller om personen flyttat till kommunen på eget initiativ.

Under 2015 har antalet anmälningar avseende oro för att barn och unga far illa ökat dramatiskt. Antalet anmälningar har under 2015 ökat, från en redan mycket hög nivå med 355 anmälningar 2014, till 489 anmälningar under 2015. Under året har det totala inkommit 803 anmälning avseende barn och vuxna. Under 2015 har det inletts 112 utredningar avseende barn.

Socialtjänsten och barnomsorgen/skolan har tillsammans gjort en nystart avseende myndighetsövergripande samverkansarbetet. En fri-

stående koordinators håller i samverkans möten, kunskaps och informations spridningen.

Social- och omvårdnadsnämnden har under 2015 nödgats placera åtta barn i familjehem eller på behandlingshem. Initialt var sex barn placerade på behandlingshem för att sedan övergå till familjehem i ett fall, övriga avslutades efter en kortare placering. Fyra av de åtta placeringarna genomfördes med stöd av tvångslagstiftningen LVU och efter beslut i förvaltningsrätten.

Under hela eller del av år 2015 var 27 barn placerade i familjehem, detta till en kostnad av 4 198 tkr. Detta innebär att kostnaderna för familjehemsvården minskat med 975 tkr jämfört med år 2014.

Kostnaderna för institutionsvård av barn och unga är fortsatt höga 6 868 tkr. Det är en minskning med 2 482 tkr jämfört med 2014. Det är 10 barn som under hela eller delar av året varit placerade på institution. För fem av de placerade barnen har kostnaderna i huvudsak täckts av migrationsverket.

Kostnaderna för institutionsvård av vuxna missbrukare var under året 1 780 tkr. Kostnaderna har i jämförelse med 2014 minskat 518 tkr.

Kostnaderna förklaras av att social- och omvårdnadsnämnden under del av året vårdat en missbrukare med stöd av tvångslagstiftningen. Under del året har sex personer vårdats under frivilliga former.

De unga missbrukarna som erhållit institutionsvård har en sammansatt problematik som består av missbruk och psykiatriska problem.

Under 2015 har återfalls preventionsprogram genomförts med två grupper missbrukare. Gruppverksamheten har bedrivits tillsammans med Hjo och Tibro kommuner.

Socialförvaltningen har under året fortsatt arbetet med att stödja anhöriga till missbrukare.

Ensamkommande barn

Under 2015 har social- och omvårdnadsnämnden ansvarat för mottagande av ensamkommande barn samt ansvaret för att anordna boende för de ensamkommande barnen.

Kommunen hade för 2015 en överenskommelse med migrationsverket om att hålla 10 platser tillgängliga för asylsökande barn. Migrationsverket anvisade under året 79 ensamkommande barn till Tidaholm. Under året har social- och omvårdnadsnämnden haft ansvar för 93 ensamkommande barn.

Social- och omvårdnadsnämnden har under året haft tillgång till 42 boendeplatser för ensamkommande barn. Det råder således en mycket stor brist på boendeplatser. Ett antal barn har därför bott i tillfälliga jourhem, några barn har tvingats byta jourhem flera gånger.

Under slutet av 2015 var de mottagna barnen placerade enligt nedan.

- hos anhöriga 22
- jour- eller familjehem 23
- placerade i kommunens boenden 42
- Privat HVB, utslusslägenhet 6

Mottagandet av ensamkommande barn har under 2015 varit mycket påfrestande för hela socialförvaltningens organisation. Detta samtidigt som socialförvaltningens organisation tredubblats under året.

Under året icke verkställda beslut

Socialförvaltningen har under året inte haft några icke verkställda gynnande beslut att rapportera.

SOCIAL- OCH OMVÅRDNADSNÄMND

Inriktningsmål 1 Genom samverkan och tidiga insatser stärka den enskildes förmåga att själv klara sin situation		
Önskvärda resultat	Effektmål	Resultat
Ett självständigt liv	Bidragstiden för ekonomiskt bistånd avseende ungdomar ska minska.	Bidragstiden för ungdomar var 122 dagar. År 2014 var bidragstiden, för ungdomar 135 dagar
Självständigt och tryggt liv	Kommuninvånarna ska känna till att socialtjänsten erbjuder stöd och skydd för personer som är utsatta för våld i nära relation	Sex kvinnor har tillsammans med sina 12 barn fått hjälp med skydd. Förvaltningen har förhandsbedömt/handlagt 15 ärenden avseende våld i nära relation

Inriktningsmål 2 Genom samverkan och tidiga insatser förebygga och motverka missbruk		
Önskvärda resultat	Effektmål	Resultat
Tidig kontakt med socialtjänsten vid misstanke om droganvändande	Minskat alkoholanvändande bland eleverna i kommunernas skolor	Skolan har under andra halvåret 2015 haft 25 generella kontakter med socialtjänsten i konsultativt syfte
Minskat drog-användande	Alla som har kontakt med socialtjänstens vuxengrupp ska uppleva att de fått hjälp att försöka bli drogfria	De som haft kontakt med socialtjänstens vuxengrupp ger betyget 4,22 på frågan om de fått hjälp att bli drogfria. 2014 var betyget 4,00

Inriktningsmål 3 Genom samverkan och tidiga insatser skapa förutsättningar för en gynnsam utveckling hos barn och unga		
Önskvärda resultat	Effektmål	Resultat
Färre placeringar av barn och unga jämfört med tidigare år	Antal öppna insatser på hemmaplan skall utgöra minst 80 % av det totala antalet insatser avseende barn och unga	Under 2015 genomfördes 175 insatser avseende barn och unga, 53 % av dessa var så kallade öppna insatser. Råd och stöd som inte dokumenterats har genomförts i 50-tal barnfamiljer. Under 2015 har totalt 36 barn varit placerade i familjehem eller på institution. Under 2014 var 46 barn placerade i familjehem eller på institution
Minskat behov av omfattande social insatser		Antalet anmälningar har ökat från 355 anmälningar 2014 till 489 anmälningar 2015.
Fysiskt och psykiskt välbefinnande	Samtliga placerade barn och ungdomar skall utveckla en god fysisk och psykisk hälsa	Samtliga barn läkarundersöks i samband med placering i familjehem eller på institution. Uppföljning sker kontinuerligt.

SOCIAL- OCH OMVÅRDNADSNÄMND

FRAMTIDEN

- Fortsätta att vidareutveckla öppenvårdsarbete avseende missbruk, återfallsprevention
- Införa flera evidensbaserade metoder och föräldrastödsprogram

- Vidareutveckla den elektroniska kommunikationen med förvaltningen
- Bygga ut antalet boendeplatser för ensamkommande barn

NYCKELTAL

Socialförvaltning

	2015	2014	2013	2012	2011
Utbetalt socialbidrag, tkr	5 955	7 160	7 528	7 964	8 091
Utbetalt bistånd flyktingar, tkr	1 300	1 200*	291	24	34
Summa	7 255	8 360	8 121	7 988	8 125
Antal bidragshushåll	184	212	213	229	230
Antal flyktinghushåll	68	58	11	5	1
Summa	252	270	224	234	231
Genomsnitt per hushåll	28 789	30 962	33 607	36 824	35 173

*Bokför på ID1028 hos kommunstyrelsen

	2015	2014	2013	2012	2011
Försörjningsstöd ungdomar, tkr	2 018	2 557	2 353	2 126	2 386
Arbetsmarknadsrelaterat bidrag, tkr	3 031	4 261	4 517	4 307	4 167

	2015	2014	2013	2012	2011
Beviljade medel efter familjetyp %					
Man utan barn	44,4	37,5	36,7	34,5	40,4
Man med barn	1,6	0,5	4,0	1,2	0,9
Kvinna utan barn	23,0	23,4	24,0	21,6	23,9
Kvinna med barn	14,7	20,6	21,4	13,4	16,5
Sambo utan barn	4,4	4,6	10,0	11,3	5,2
Sambo med barn	11,9	11,8	9,8	18,0	12,6
Endast barn	0,0	0,6	0,1	0,0	0,0
Åldersfördelning %					
0-15 år	0,0	0,6	4,0	0,0	0,0
16-17 år	0,0	0,2	0,5	0,0	0,0
18-19 år	3,2	2,3	4,2	1,0	1,2
20-25 år	31,3	25,6	32,0	24	35,4
26-45 år	46,4	50,3	38,0	51	41,8
46-64 år	15,5	19,6	18,0	22	17,8
65- år	3,6	1,5	3,3	2	3,8

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal placerad någon gång under året					
Familjehem barn	21	37	33	29	27
Institution barn	16	9	9	5	4
Familjehem vuxna	1	1	1	2	1
Institution vuxna	6	11	8	4	3

Omvårdnadsförvaltning

	2015	2014	2013	2012	2011
Särskilda boendeformer	101 726	99 028	97 716	95 970	96 366
Varav lokalkostnad	12 063	10 559	11 437	11 847	12 252
Antal platser	164	170	170	170	170
Kostnad per plats	620	583	575	565	567
Kort- och växelvård	15 475	15 089	14 329	16 690	17 072
Antal platser	25	25	25	33	33
Kostnad per plats	619	604	573	506	517
Nyttjandegrad	68 %	70 %	64 %	83 %	94 %
Stöd i ordinärt boende ¹⁾	51 912	50 350	51 227	49 273	46 544
Hemtjänst/hemsjukvård ²⁾	30 903	32 015	32 518	31 317	29 876
Antal beslutade timmar ³⁾	54 556	51 257	52 559	65 198	72 341
Kostnad per timme	566	625	619	480	413
LSS-verksamhet, totalt	68 921	70 448	64 992	62 828	59 458
Varav LSS	42 307	39 981	36 849	34 546	32 038
Varav hemvård LSS	26 614	30 467	28 143	28 282	27 420

¹⁾ Avser stöd i ord boende; administration, ssk, lokaler, larm, dagverksamhet mm exkl växelvård

²⁾ Bruttokostnad för enbart hemtjänst och hemsjukvård samt trygghetslarm.
Ej overheadkostnad, lokalkostnader mm.

³⁾ Avser beslutade timmar avseende hemvård och hälso- och sjukvård. Ingår ej tid för anhörigstöd, matdistribution och ledsagning.

SOCIAL- OCH OMVÅRDNADSNÄMNDEN

Ekonomisk översikt social- och omvårdnadsförvaltningen (tkr)

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Ingående saldo	0	0	270 ³⁾	263	0
Kostnad	- 314 125	- 294 062	- 269 525	- 261 588	- 252 117
Kapitalkostnad	- 641	- 725	- 883	1 104	- 1 278
Intäkter	86 234	63 136	50 718	49 482	43 813
	-227 250	-231 650	-219 690	-213 210	-209 581
Avgår kapitalkostnad	641	725	883	1 104	1 278
Nettokostnad	-227 891	-230 927	-218 807	-212 106	-208 303
Kommunbidrag	237 496	225 879	213 205	210 092	204 356
Resultat	9 605	- 5 047	- 5 602	- 2 014	- 3 948
Korrigeringar	-3 960 ¹⁾	5 047 ²⁾	5 332 ³⁾	2 021 ⁴⁾⁵⁾	4 210 ⁶⁾⁷⁾⁸⁾⁹⁾
Utgående saldo	5 645	0	0	270	263

1) Nämnd återlämning 2015	-3 960
2) Nämnd återställning 2014	5 047
3) Nämnd återställning 2013	5 332
4) Nämnd återställning 2012	1 751
5) Överföring från investeringsbudget till driftsbudget nyckelfri hantering	270
	2 021
6) Nämnd återställning 2011	- 88
7) Nollställning utgående saldo pga. ej påverkbara kostnader avs. ifo 2011	7 810
8) Omvårdnad återställning 2011	- 3 775
9) Överföring från investeringsbudget till drift larmanläggning särskilt boende.	263
	4 210

Resultatområden 2015

Område	Ingående saldo	Kostnad			Intäkt			Årets resultat	Korrige- ringar	Utgående saldo
		Bokfört	Budget	Avv	Bokfört	Budget	Avv			
Nämnd	0	983	1 095	112				112	-112	0
Socialförvaltning	0	64 358	49 029	-15 329	34 897	9 755	25 142	9 813		
Socialkontor		36 867	39 742	2 875	2 356	468	1 888	4 763	-4 169	594
Migrationssamordning		27 491	9 287	-18 204	32 541	9 287	23 254	5 051		5 051
Omvårdnad	0	248 784	250 125	1 341	51 337	52 997	-1 660	-320	320	0
Omvårdnad gem		41 399	41 648	249	3 942	3 230	712	961		
Äldreomsorg		122 858	121 022	-1 836	19 994	18 024	1 970	134		
Psykiatri		8 157	8 731	574	344	183	161	735		
AME		16 667	18 548	1 881	9 463	11 033	-1 570	311		
LSS		59 703	60 176	473	17 594	20 527	-2 933	-2 460		
Totalt	0	314 125	300 249	-13 876	86 234	62 752	23 482	9 605	-3 960	5 645

- 1) *Överskott migrationssamordning för disponering 2016:*
-överskott prestationsersättningar som ej ska periodiseras i bokslut (enl RKR)	5 050
-schablonersättning som periodiseras till 2016	11 441
	16 491

Ordförande	Tony Pettersson
Förvaltningschef	Peter Lann
Antal årsarbetare	11

VERKSAMHETSBESKRIVNING

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhet regleras av reglementen samt speciallagstiftningar inom respektive miljö- och byggområdet. Nämnden ansvarar för kommunens verksamhet inom plan- och bygglagen, som reglerar planläggning av mark och vatten samt byggande och där samhällets långsiktiga utveckling står i fokus. Nämnden utövar även tillsynsverksamhet i enlighet med gällande lagstiftningar samt utgör ett viktigt serviceorgan som bedriver förebyggande verksamhet genom aktiv rådgivning och information.

Miljö- och byggnadsnämnden verkar inom nedanstående områden:

Miljö- och hälsoskydd
Hållbar utveckling
Mätning och kartproduktion
Bygglov och bygglovsfrågor
Tillsyn enligt plan & bygglagen
Tillsyn av försäljning av folköl i butik
Tillsyn handel av vissa receptfria läkemedel
Fysisk planering, utredningar
Stadsutveckling och gestaltning
Naturvård
Livsmedelstillsyn
Bostadsanpassning
Färdtjänst
Riksfärdtjänst

Mål

Miljö- och byggnadsnämnden har ett målstyrt arbetssätt. Tillsynsplaner och behovsutredningar har upprättats enligt miljöbalken för att kvalitetssäkra arbetet samt redovisa behovet av resurser.

Miljö- och byggnadsnämnden har effektmål som knyter an till kommunens inriktningsmål.

EKONOMISKT UTFALL

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budget- avvikelse 2015
Intäkt	1 467	1 445	-10
Kostnad	6 445	6 398	364
Netto	4 978	4 953	354

Kommentar och analys

Intäkterna för plan- och byggavdelningen var under året cirka 110 tkr lägre än budgeterat. Detta beror huvudsakligen av att intäkter för bygglov m.m. inte motsvarade prognosen.

Intäkterna från miljö- och livsmedelstillsyn var under året 100 tkr högre än beräknat. Förvaltningen arbetar med att debitera i större omfattning vilket gett resultat under året.

Kostnadsminskningen beror främst på att tjänsten som planarkitekt inte haft full bemanning och sjukskrivning.

MÅLUPPFYLLELSE

Miljö- och byggnadsnämndens beslutade 2015 att nämndens arbete med tidigare antagen vision och fem mål avslutas.

ÅRETS VERKSAMHET

Allmänt

Miljöpriset delades ut 2015 till Labbås El AB för deras arbete med solcellsenergi.

Miljö- och byggnadsnämnden har ingått ett samarbetsavtal inom miljö- och hälsoskyddsområdet mellan kommuner i Skaraborg med syfte att bland annat kunna låna personal av varandra.

Miljö- och byggnadsnämnden har från och med 2015-11-01 tagit över ansvaret för färdtjänst och riksfärdtjänst och därmed har förvaltningen utökats med en person (Trafikan-svarig).

Nämnden begärde ökade anslag inför 2016 för att utöka med en bygglovshandläggare/byggnadsinspektör men begäran bifölls inte.

Planering

Detaljplaneöversyn

I detaljplaneöversynen är det sammanlagt 31 detaljplaner som ska ändras för att de har så stora avvikelser från gällande detaljplaner att det inte utgör ett fullgott underlag vid bygglov och tillståndsgivning.

Kungsbroområdet ingår i planöversynen.

Detaljplaner

Detaljplan för ny tillfartsväg till Marbotorps industriområde och trevägskorsning utmed väg 193 har pågått under 2015 och antogs av kommunfullmäktige i september.

Detaljplan för Kungsbroområdet antogs av kommunfullmäktige i juni. Detaljplanen möjliggör byggnation av 45-55 lägenheter.

Planarbetet i Ingemarstorp avslutades under året. Intressenter har fått möjlighet att lämna intresse för att stycka av och köpa en tomt.

Förvaltningen har tillsammans med fastighetsägaren arbetat med detaljplan för kvarteret Järnskog som möjliggör bostadsbyggande i centrala Tidaholm. Detaljplanen möjliggör byggnation av cirka 50 lägenheter. Detaljplanen beräknas antas våren 2016.

Miljö- och byggnadsnämnden antog detaljplan för kvarteret Alpklockan i december. Planen ger förutsättningar för att bygga 11 villor samt en förskola.

Övrig detaljplan som miljö- och byggnadsnämnden har antagit är Gruvan 2 och 3.

Bygg

Under året har bygglov för nybyggnation beviljats för 3 enbostadshus, 0 radhus och 2 fritidshus. Utöver detta har det tagits 173 beslut av bygglovshandläggaren som rör bygglov, installation av braskaminer, marklov, rivningslov m.m.

Bostadsanpassning

Bygglovshandläggaren har tagit emot 58 ansökningar om bostadsanpassningsbidrag.

Planerad tillsyn

Förvaltningen har genomfört 99 tillsynsbesök på verksamheter inom miljö- och hälsoskydd och klarade målet enligt tillsynsplanen (96). Bland annat har det gjorts tillsynsbesök på lantbruk, miljöfarlig verksamhet C+U, förskolor, tillfälliga boenden och badhus.

C - verksamheter – miljötillsyn

Merparten av c-verksamheterna har besökts och förvaltningen har nu ett uppdaterat underlag inför att årsavgifter införs 2016. Inga större avvikelser har uppmärksammats.

Lantbruk – miljötillsyn

Lantbruk av varierande omfattning och inriktning har besökts. Fokus har legat på gödselhantering och lagring av kemikalier, cisterner och avfallshantering.

Förskolor – hälsoskyddstillsyn

Kvarvarande brister följdes upp som uppmärksammats föregående år vilket framför allt var varmvattentemperatur i barnhandfat och handduschar. Sju förskolor blev förelagda att åtgärda varmvattentemperaturen för att förhindra olycksfall och en förskola blev förelagd att redovisa ett godkänt OVK – protokoll.

Bassängbad – hälsoskyddstillsyn

Forshallsbadet har besökts och städrutiner, förvaring av kemikalier och egenkontrollprogrammet har granskats. Efter ombyggnationen har antalet besökare ökat vilket har ställt högre krav på reningsanläggningen.

Tillfälliga boenden – hälsoskyddstillsyn

10 "tillfälliga boende" har besökts såsom campingar, hotell, vandrarhem och asylboenden. Vid besöken har framförallt städning, ventilation, skadedjur, varmvatten (risk för legionella) samt dricksvatten i de fall som verksamheten har egen brunn kontrollerats.

Livsmedel

Inom livsmedelstillsynen planerades 86 anläggningar att kontrolleras och totalt 96 kontroller på dessa anläggningar skulle utföras. 84 anläggningar fick besök och 94 kontroller genomfördes. De två som inte fick kontroll kommer av att en av verksamheterna aldrig kom igång med sin verksamhet under året och att en verksamhet upphörde under året.

2015 registrerades 14 nya livsmedelsverksamheter och 12 av dessa har kontrollerats. Den ena som inte fick kontroll är den ovan nämnda verksamhet som aldrig kom igång och den andra registrerades så sent på året (i november) att den första planerade kontrollen kommer att ske 2016.

9 stycken verksamheter upphörde eller sattes som vilande då deras verksamhet är så liten att de inte ska ha någon kontroll.

Handel med receptfria läkemedel

Tillsynen syftar till att kontrollera att inga läkemedel säljs eller överlämnas till någon under 18 år. Vid besöken har bland annat verksamhetsutövarens egenkontroll granskats.

Tobaksförsäljning

Tillsyn har genomförts på verksamheter som säljer tobak. Vid besöken har det kontrollerats att åldersgräns följs (skyltning) och egenkontrollprogram.

Försäljning av folköl i butik

Tillsyn har genomförts på de verksamheter som är anmälda till miljö- och byggnadsnämnden enligt plan.

Rökfria lokaler

Förvaltningen har genomfört besök för att kontrollera att de generella rökförbudet efterlevs.

Oplanerad tillsyn

Antal ärenden uppgår 2015 till 437 st.

Antalet anmälningar om ytjordvärme eller bergvärme som kommit in till miljö- och byggnadskontoret under 2015 var 81 stycken. Antalet anläggningar för utvinning av värme ur jord eller berg i kommunen uppgår nu till ca 830 stycken.

Antal anmälningar om kompostering uppgick till 28 st.

Antalet klagomål uppgår till 41 st. och handlar om saker som störande fåglar, buller, skällande hundar m.m.

Naturvård

Det aktiva naturvårdsarbetet har prioriterats ner under 2015. Endast remisser av olika slag besvaras.

FRAMTIDEN

Planering

Bostäder

Miljö- och byggnadsnämnden har i uppdrag att ta fram ett bostadsstrategiskt program för kommunen och målet är att det bostadspolitiska programmet kan antas av kommunfullmäktige våren 2016.

Detaljplaner

Förvaltningen arbetar enligt nämndens prioriteringslista och externa beställningar. Exempel på detaljplaner från prioriteringslistan och externa beställningar:

Bostäder i Bälteberga
Bostäder Kullö
Bostäder Kungslena
Bostäder kv. Järnskog
Bostäder Innerstaden
Handel Innerstaden

Tillsyn

Enligt tillsynsplanen ska 216 planerade tillsynsbesök genomföras varav 91 är livsmedelsobjekt, 101 miljö- och hälsoskyddsobjekt och 24 objekt rörande tobak, läkemedel, alkohol och rökfria lokaler.

Övrig tid åtgår till anmälningar, klagomål, yttranden, samråd, planering m.m.

Övriga projekt är att börja se över äldre enskilda avlopp och att intensifiera arbetet med PCB enligt PCB-förordningen (2007:19).

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

NYCKELTAL

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal diariéförda ärenden bygg och miljö	912	875	775	875	735
Antal nämndbeslut	86	60	61	55	66
Antal delegationsbeslut bygg	173	154	145	167	167
Antal delegationsbeslut miljö	276	233	204	297	208
Antal delegationsbeslut bostadsanpassning	58	47	47		

Planering

	2015	2014	2013	2012	2011
Detaljplaner	4	5	1	1	3

Bygg

	2015	2014	2013	2012	2011
Enbostadshus	3	2	7		
Radhus	0	1	1		
Fritidshus	2	1	3		

Planerad livsmedelstillsyn

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal anläggningar	123	120	103	114	117
Antal planerade tillsynsbesök	86	90	51	51	69
Antal genomförda tillsynsbesök	84	82	42	42	14
Måluppfyllelse %	98	91	85	82	20

Planerad miljö- och hälsoskyddstillsyn

	2015	2014	2013	2012	2011
Antal planerade tillsynsbesök	96	90	47	40	
Antal genomförda tillsynsbesök	99	92	16	35	29
Måluppfyllelse %	103	102	34	88	

Planerad miljö- och hälsoskyddstillsyn

	Planerad till- syn	Utförd tillsyn
Lantbruk	40	35
Miljöfarlig verksamhet C + U	31	33
Förskolor	14	20
Tillfälliga boenden	10	10
Badhus	1	1
Summa	96	99
Måluppfyllelse %		103

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Oplanerad tillsyn, övriga ärenden

Ärendetyp	Antal
Alla ärenden	437
Exempel ärenden	Antal
Anmälan värmepump	81
Klagomål	41
Beslut om avgift	33
Anmälan kompostering	28
Analys av dricksvatten	26
Årsrapport köldmedier	24
Ärenden en	
Registrering av livsmedelsanläggning	15
Anmälan av miljöfarlig verksamhet	4
Anmälan om hygienlokal	3

Mätning

	Interna uppdrag	Externa uppdrag
Mätningssupdrag	21	19

EKONOMISK ÖVERSIKT

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2010
Ingående saldo	5 212	5 041	5 100	4 907	5 040	4 308
Kostnad	- 6 445	- 6 398	- 6 455	- 6 117	- 5 763	- 5 076
Kapitalkostnad	- 46	- 47	0	0		0
Intäkter	<u>1 467</u>	<u>1 445</u>	<u>1 430</u>	<u>1 328</u>	<u>1 319</u>	<u>1 782</u>
	- 5 024	- 5 000	- 5 025	- 4 789	- 4 444	- 3 294
Avgår kapitalkostnad	<u>46</u>	<u>47</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Nettokostnad	- 4 978	-4 953	-5 025	-4 789	-4 444	- 3 294
Kommunbidrag	<u>5 332</u>	<u>5 124</u>	<u>4 966</u>	<u>4 982</u>	<u>4 311</u>	<u>4 026</u>
Resultat	354	171	-59	193	-133	732
Korrigeringar						
Utgående saldo	5 566	5 212	5 041	5 100	4 907	5 040

Ordförande	Lennart Rehn
Förvaltningschef	Kjell Jonsson
Antal årsarbetare	76

VERKSAMHETSBESKRIVNING

- Gatu- och väghållning och därmed sammanhängande anordningar och anläggningar.
- Skötsel av parkanläggningar samt andra allmänna platser och fritidsområden
- Fastighetsförvaltning inkl lokalförsörjning.
- Skogsvård, arrenden, upplåtelse av mark.
- Trafikuppgifter som avses i 1 § lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.
- Projektledning.
- Vatten- och avloppsverk och därmed sammanhängande ledningssystem för distribution.
- Renhållning och avfallshantering.

Ansvarsområden

- Administration och projektledning
- Fastighetsenhet
- Mark- och exploateringsfrågor
- Gatu/Parkenhet
- VA-enhet
- Renhållningsenhet

Tekniskt kontor

- Ge snabb service i en positiv anda
- Genomföra upprättande av beställar respektive beslutsunderlag vad avser tekniska och ekonomiska utredningar.
- Svara för projektering och projektledning inkl upphandling, samordning, kontroll och slutredovisning.
- Utföra myndighetsadministration avseende trafikfrågor för skapande av en säker trafiksituation i kommunen.
- Vidta åtgärder för att bibehålla 0-visionens mål om färre olycksfall i trafiken.
- Förvalta skog och exploateringsmark ekonomiskt, effektivt och långsiktigt.

Fastighetsenhet

- Underhålla kommunens fastighetsbestånd så att standarden bibehålles och kapitalförstöring ej sker.
- Tillhandahålla erforderlig lokalvård på det sätt den aktuella verksamheten kräver.

Gatu- och parkenhet

- Göra parker, lekplatser, bad och övriga grön- och friytor attraktiva för rekreation, vila och förströelse.
- Underhålla gator, GC-vägar och torg så att alla kan färdas tryggt året runt

EKONOMISKT UTFALL

Årets driftresultat

Skattefinansierad verksamhet (tkr)

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Budgetavvikelse 2015
Intäkt	56 113	48 111	3 293
Kostnad	105 436	95 183	-1 490
Netto	49 323	47 072	1 803

Kommentar och analys

Tekniskt kontor

Enheten gör för året ett resultat på 812 tkr. Högre intäkter för skogsgallringar och avverkningar än budgeterat ger ett positivt resultat för året. Likaså en obesatt arbetsledartjänst som gett effekt i lägre personalkostnader.

Fastighetsenheten

En mild väderlek även i år har medfört att kostnader för uppvärmning av lokalerna blivit lägre än på många år, trots att siffran för densamma är underbudgeterad i förhållande till normalår. Vidare har pensionsavgångar inte ersatts fullt ut samt att kostnader/intäkter för Brukets Industriområde har gjort ett positivt netto på 1,4 mkr trots att en kundförlust på 628 tkr har uppstått.

Skaderegleringskonto

Några försäkringsskador har inte inträffat. Utökad bevakning, larminstallationer samt rondering inom fastighetsbeståndet har medfört betydligt högre kostnader än normalt. Inbrott på bl.a. Ishallen md återställningskostnader som följd, klottersanering samt ett avblåst tak på Grafiska verkstaden efter en storm har också varit kostsamma. Ca 570 tkr kommer att belasta tidigare års fondering.

Gatu- parkenheten

Resultat 500 tkr. Även här har den milda väderleken medfört att kostnader för snöröjning/halkbekämpning har varit lägre än budgeterat.

Investeringar - Planerat fastighetsunderhåll

Utförda åtgärder

Fastighet	Åtgärd	Kostnad
L:a Bryggeriet	Renovering tak garage, samt ramp, fasad	64
Kommunförråd	Nya portar, renovering golv	66
Ishallen	Rep VVS-anläggning	40
Forshallen	Underhållsåtgärder i samband med renov	1 567
Forsenskolan	Ny spis	29
Ekedalen	Takomläggning	293
Valstad	Takomläggning	200
Fröjered	Köksinventarier	33
Rudbeck Sm 11	Underhållsåtgärder i samband med omb	1 141
Eken	Utbyte lekredskap, målning	56
Midgård	Renovering badrum	30
Hellidshemmet	Ny tvättutrustning	50
Solvik	Renovering hiss	52
Solvik	Ny tvättmaskin	35
Stationshuset	Cykelställ	42
Marbodal C	Utv målning	443
Björnen	Yttre markarbeten mm	225
Björnen	Nytt låssystem	20
Summa		4 386

Årets investeringar

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Inventarier teknisk förvaltning	61	100
Gata/Park, maskiner	1034	1 000
Inventarier, lekplatser	205	200
Städutrustning		50
Fordon Fastighet	26	226
Lekutrustning verksamheter	124	125
Forsenskolan, nybyggnad	258	1 000
Ny förskola, byggnation	9 103	15 000
Förskola, projektering	605	-144
Fastighet, handikappanpassn	0	134
Planerat fastighetsunderhåll	4 386	4 038
Stadshuset, ombyggnad	81	
Rudbeck Smedjeg, utsug		400
Saneringsfast, rivning	16	96
Barnens Hus, nytt tak	758	499
Solvik, nytt fastighetsdatabas	50	20
Kungsbroskolan, rivning	48	
Bruket, fastighetskomp (20)	636	
Bruket, ventilation (10)	792	
Lokaler kulturskola	1 394	1 216
Rudbeck SFI lokaler	2 467	
Björnen, upprustn, värme	10 270	9 304
Bruksvilliparken, div åtgärder	161	133
Parker div åtgärder, byte träd		320
Friluftsbad, bryggor mm	200	200
Campingen, byte brygga mm	15	100
Äventyrsbana	-24	60
Trafikbelysning	190	200
Belysning Tidån	204	
Expl nytt område		321
Ny matarled Marbodal	97	6 635
Toppbeläggningar	995	1 000
GC-väg/trafikreglering	850	727
Broar – renovering	1 688	500
S Helliden, etapp III		500
Laddningsstation elfordon	62	40
Industrigata Järnvägsgatan	256	400

ÅRETS VERKSAMHET

Måluppfyllelse

Tekniskt kontor

Enheten har under året utfört de uppdrag som beställts samt upprättat beslutsunderlag och utredningar som varit nödvändiga för enheterna inom förvaltningen och kommunen som helhet.

Fastighetsenhet

Driftskostnader har totalt sett hållits inom givna ramar och de milda vintermånaderna har gjort att även värmebudgeten räckt till. Driftunderhåll har utförts där så erfordrats och vi upplever att våra brukare har varit nöjda med vår lokalhantering, både vad gäller fastighets-skötseln och lokalvårdsdelen.

Inom Brukets Ind omr har fler hyresgäster installerat sig och vissa anpassningar har genomförts för att möta fler företags behov.

Skaderegleringskonto

Åtgärder för att förhindra och förebygga att skador, inbrott o dyl inträffar har genomförts på olika sätt i form av installation av larm och ökad bevakning och rondering.

Gatu- parkenheten

De milda vintermånaderna har även här gjort att anslaget för snörenhållning och halkbekämpning ej behövt förbrukas fullt ut.

Enheten har inom givna ramar utfört såväl sommar- som vinterunderhåll på ett kostnads-effektivt och för invånarna betryggande sätt.

Viktiga händelser

Övergripande

Förutom projektledning och arbetsledning för ombyggnads- och renoveringsobjekten har underlag bl.a. tagits fram till ny förskola på Södra Helliden, fortsatt utbyggnad GC-nätet, slutlig återställning av deponin samt system för omhändertagande av hushållens sorterade matavfall.

Även diskussioner/avtal med markägare och övriga intressenter inför anläggandet av matarled till Marbodalen har slutförts.

Fastighetsenheten

Nytt tak har anlagts på Barnens hus.

Byggnation av ny förskola på S Helliden har påbörjats.

Björnens förskolas om- och tillbyggnad är slutförd.

Lokaler för SFI undervisning samt kulturskolan Smedjena har iordningställts på Smedjegatan 11.

Gatu- parkenheten

Kungsbron har renoverats under året liksom Järnvägsbron, samt belysning har installerats vid Tidån

Ny industrigatan med vändplan har anlagts vid Järnvägsgatan.

Asfaltsbeläggningar enligt program.

Trafikfrågor

Hastighetsmätningar har utförts på ett flertal platser i kommunen.

Trafiksäkerhetsdagar, olika informationsmöten och liknande har anordnats.

Parkeringsövervakningen har under året utökats med övervakning även kvällstid. Utdelning av bl.a. reflexer och infomaterial till skolor, idrottsföreningar, allmänhet.

Ett flertal projekt i trafik- och gatumiljön för säkerhet och tillgänglighet; Forsgatan, von Essens väg samt vid Ekedalens skola har genomförts.

FRAMTIDEN

Tekniskt kontor

Flexibilitet är ett ledord för den tekniska förvaltningen då förutsättningar för uppdrag kan ändras och akuta behov uppstå. Ökande myndighetskrav som kontrollprogram, besiktningar, tillståndsansökningar och anmälningar gör att trycket på personalen ökar stadigt.

Trafikfrågor

Genomföra åtgärder och förbättra trafiksäkerheten utifrån upprättad och uppdaterad trafiknätsanalys.

Arbeta för en utbyggnad av GC-vägar mellan mindre tätorter/byar och tätorten.

Fortsätta med riktade insatser av parkeringsövervakningen.

TEKNISKA NÄMND - SKATTEFINANSIERAT

Trygg o säker generation – Ett koncept tillsammans med olika aktörer för att öka trafik-säkerheten.

Utredning i samband med detaljplaneförändringar.

Samråd med trafikverket kring allmänna vägar.

Fastighetsenheten

Fortsatt effektivisering för att sänka kostnader.

Utredningar kring bättre lokalutnyttjande, omlokalisering av verksamheter i hyrda lokaler till kommunala.

Gatu- parkenheten

Fortsatt satsning på GC-nätet i enlighet med trafiknätsanalysen.

Säkra lekmiljöer genom satsning på lekplatserna bör fortsätta enligt framtaget program.

Underhåll och förnyelse av träd- och växtbeståndet med avseende på säkerhet, tillgänglighet och ekonomi.

NYCKELTAL

Tekniskt kontor

Personal	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Antal anställda	76	77,61	81,17	77,75	73	76	80

Inträffade skadefall i trafiken

Skadefall (Tidaholms tätort)	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Dödsfall	0	0	0	0	0	0	0
Svår skada	5	2	0	1	1	2	1
Måttliga olyckor	14	13	20	19			
Lindriga olyckor	30	29	29	21			

Fastighetsenhet

Kostnad/kvm och år

Slag	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Driftskostnader	447*	356	370	371	379	422	375
Varav snörenhållning	2	2	3	6	14	27	
Underhållskostnader	43	72	89	79	74	59	86
Kapitalkostnader	331	319	322	305	312	329	301
Totalt	821	748	781	755	765	810	761

*) annan beräkning för fastighetsskötsel o lokalvård

Uppvärmningssätt för kommunens fastighetsbestånd %-fördelning av totalt antal förbrukade kWh

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Olja	3	3	3	3	3	5	8
Fjärrvärme	90	90	89	88	87	87	85
El	3	3	4	5	6	6	7
Bergvärme	4	4	4	4	4	2	2

Gatu- parkenhet

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Gräsyteskötsel (Kr/kvm)		1:83	1:30	1:66	2:04	2:00	2:00
Grönyteskötsel (kr/kvm)		7:87	5:09	3:07	3:83	3:75	3:75
Parkskötsel/invånare (kr/år)		286					
Sommarunderhåll (kr/kvm)		2:90	2:95	2:95	3:15	2:85	2:95
Omloppstid för asfalt (år)	33	33	33	33	33	31	31
Gatuunderhållet omfattar (kvm)	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	596 000	595 000

TEKNISK NÄMND – SKATTEFINANSIERAT

EKONOMISK ÖVERSIKT (TKR)

Skattefinansierad verksamhet, exkl planerat fastighetsunderhåll

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012
Ing balans	928	-727	1 109	2 451
Kostnad	-105 436	-95 184	-96 427	-97 032
Kapitalkostnad	-36 844	-35 368	-34 529	-37 301
Intäkter	<u>56 113</u>	<u>48 111</u>	<u>43 755</u>	<u>46 505</u>
	-86 167	-82 441	-87 201	-87 828
Avgår kapitalkostnad	<u>36 844</u>	<u>35 368</u>	<u>34 529</u>	<u>37 301</u>
Nettokostnad	49 323	-47 073	-52 672	-50 522
Kommunbidrag	<u>51 126</u>	<u>52 589</u>	<u>50 836</u>	<u>45 839</u>
Resultat	1 803	5 516	-1 836	-4 688
Korrigeringar	-1 451 ¹⁾	-3 859 ²⁾		<u>3 346³⁾</u>
		-2		
Utgående saldo	1 280	928	-727	1 109

varav Brukets Ind omr (är med i sammanställningen ovan)

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012
Ing balans	0	150	0	0
Kostnad	-6 617	-6 268	-8 070	-9 629
Kapitalkostnad	-2 430	-2 326	-2 010	-2 291
Intäkter	<u>5 568</u>	<u>7 479</u>	<u>5 722</u>	<u>6 283</u>
	-3 479	-1 115	-4 358	-5 637
Avgår kapitalkostnad	<u>2 430</u>	<u>2 326</u>	<u>2 010</u>	<u>2 291</u>
Nettokostnad	1 049	1 211	-2 348	-3 346
Kommunbidrag	<u>2 500</u>	<u>2 498</u>	<u>2 498</u>	<u>0</u>
Resultat	1 451	3 709	150	-3 346
Korrigeringar	-1 451 ¹⁾	-3 859 ²⁾		<u>3 346³⁾</u>
Utgående saldo	0	0	150	0

- 1) Bruket inkl kapitalkostnader underskott. Överskott nollställs
- 2) Resultatreglering Bruket 2014
- 3) Resultatreglering Bruket 2012

TEKNISK NÄMND – SKATTEFINANSIERAT

Resultatområden 2015

Område	Ingående saldo	Kostnad			Intäkt			Årets resultat	Korrigeringar	Utgående saldo
		Bokfört	Budget	Avv	Bokfört	Budget	Avv			
Tekniskt kontor	2 396	9 259	7 613	-1 646	8 605	6 147	2 458	812		3 208
Fastighetsenhet	65	75 857	76 170	313	35 196	35 017	179	492	-1 451	-894
- lokaler mm	-2 011	68 268	66 717	-1 551	29 628	28 464	1 164	-387		-2 398
- skaderegl konto	2 076	972	400	-572	0	0	0	-572		1 504
- Brukets Ind omr	0	6 617	9 053	2 436	5 568	6 553	-985	1 451	-1 451 ¹⁾	0
Gatu o parkenhet	-1 531	20 320	20 164	-156	12 312	11 657	655	499		-1 032
Teknisk nämnd	930	105 436	103 947	-1 489	56 113	52 821	3 292	1 803	-1 451	1 282

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT VA-verk

Resultaträkning - VA-verk (tkr)

	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter		11 855	14 849
Förändring av skuld till VA-kollektiv		2 867	649
Verksamhetens kostnader		-12 307	-12 974
Av- och nedskrivningar		-2 158	-2 205
Verksamhetens nettokostnader		257	319
Skatteintäkter			
Finansiella intäkter, balansenheter			
Finansiella kostnader, balansenheter		-247	-325
Finansiella intäkter		12	29
Finansiella kostnader		-22	-23
Resultat före extraordinära poster		0	0
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat		0	0

Kassaflödesrapport - VA-verk (tkr)

	Not	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat			
Justering för av- och nedskrivningar		2 158	2 205
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		19	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		2 177	2 205
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		107	-1 011
Ökning/minskning kortfristiga fordringar internt		-156	-1
Ökning/minskning förråd och varulager			
Ökning/minskning kortfristiga skulder		4 202	186
Ökning/minskning kortfristiga skulder internt		806	160
Kassaflöde från den löpande verksamheten		7 136	1 539
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-7 735	-752
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-7 735	-752
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		5 000	
Amortering av långfristiga skulder internt		-1 220	-1 220
Ökning av långfristiga fordringar			
Minskning av långfristiga fordringar			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		3 780	-1 220
Årets kassaflöde		3 181	-433
Likvida medel vid årets början		1 682	2 115
Likvida medel vid årets slut		4 863	1 682

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT VA-verk

Balansräkning - VA-verk (tkr)			
TILLGÅNGAR	Not	2015	2014
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggn. och tekn. Anläggningar		28 029	22 435
Maskiner och inventarier		133	170
Summa materiella anläggningstillgångar		28 162	22 605
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper, andelar, bostadsrätter mm			
Långfristiga fordringar			
Fordringar balansräkningsenheter			
Summa finansiella anläggningstillgångar		0	0
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		28 162	22 605
Omsättningstillgångar			
Förråd			
Fordringar			
Övriga kortfristiga fordringar	1	3 875	3 981
Fordringar, balansenheter	2	296	140
Summa kortfristiga fordringar		4 171	4 121
Kassa och bank		4 863	1 681
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		9 034	5 802
SUMMA TILLGÅNGAR		37 196	28 407
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH			
Not			
Eget kapital, ingående värde		10 280	10 280
Årets resultat			
EGET KAPITAL		10 280	10 280
Avsättn. för pensioner o likn förpliktelse			
SUMMA AVSÄTTNINGAR		0	0
Lån i banker och kreditinstitut			
Långfristiga skulder, balansenheter		15 845	12 065
Långfristiga skulder, totalt		15 845	12 065
Leverantörsskulder			
Skulder, balansenheter	3	5 215	4 410
Skuld VA-kollektiv	4	3 047	180
Övriga kortfristiga skulder	5	429	392
Kortfristiga skulder, totalt		11 071	6 062
SUMMA SKULDER		26 916	18 127
SKULDER, AVS. OCH EGET KAPITAL		37 196	28 407

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT VA-verk

Not 1 Övriga kortfristiga fordringar

	2015	2014
Kundfordringar	3 873	3 977
Förutbetalda kostnader - div	2	4
Utgående fordran	3 875	3 981

Not 2 Fordringar balansräkningsenheter

	2015	2014
Moms november	261	127
Pensionskostnad	23	13
Övriga fördelade kostnader	12	
Utgående fordran	296	140

Not 3 Skulder balansräkningsenheter

	2015	2014
Debiteringar renhållningsavgifter	3 897	3 463
Löner december	196	
Moms december	556	624
Personal o fordonsfördeln – gata	421	263
Övriga fakturafördelningar	145	60
Utgående fordran	5 215	4 410

Not 4 Kortfristig skuld VA-kollektiv

	2015	2014
Ingående fordran	-180	0
Årets överskott (del av)	-2 867	-180
Utgående fordran	-3 047	-180

Ny VA-lag

En ny VA-lag gäller fr o m 2007 ("lagen om allmänna vattentjänster" SFS 2006:412). Lagen skärper kraven på kommunens ekonomiska redovisning genom att uttryckligen hänvisa till god redovisningssed samt krav på redovisning av särskilda resultat- och balansräkningar för VA-verksamheten. När avgifterna över- eller understiger kostnaderna ska dessa redovisas som en kortfristig skuld till VA-kollektivet. Är differensen av tillfällig karaktär ska medlen återföras de närmaste tre åren. Är överuttaget avsiktligt måste det finna sen plan för användningen och som normalt inte sträcker sig mer än tio år fram i tiden.

Not 5 Övriga kortfristiga skulder

	2015	2014
Semesterlöneskuld inkl po	194	183
Övriga kortfristiga skulder	235	209
Utgående skuld	429	392

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Mål

- Vattenverken ska producera dricksvatten från kommunens allmänna anläggningar som skall vara tjänligt när det når konsumenterna.
- Avloppsvattenhanteringen skall uppfylla tillsynsmyndighetens (Länsstyrelsens) krav på minimerade resthalter.
- Självfinansiering
- Upprätthålla komplett register över vatten- och avloppsledningar även vad avser ledningsstandard, underhållsåtgärder o dyl.

EKONOMISKT UTFALL

Årets investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Kväverening	7 725	4 631
Gälleberg - AVR	0	300
Reservvattentäkt	9	2 301

Kommentar och analys

Resultatet + 2 867 tkr. Höjningen av taxan ökade intäkterna med ca 1,2 mkr. Vi har en något nedåtgående trend av vattenförsäljningen.

ÅRETS VERKSAMHET

Måluppfyllelse

Enheten har under året uppfyllt uppsatta mål på ett tillfredsställande sätt.

Viktiga händelser

- Antalet vattenläckor uppgick till 20 st, och det inträffade 15 avloppsstopp. Läckorna berodde främst på rörbrott (huvudledningar och gjutgods) och korrosionsskador (galvserviser). Avloppsstoppen berodde främst på fettbildningar och inväxta rötter i betongledningar
- Arbetet på reningsverket med kväverening- en påbörjades under hösten.

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT VA-verk

- Förberedelser inför ledingsbyte i Madängsholm, i samband med att GC-väg anläggs av Trafikverket.
- VA-arbeten i anslutning till nya förskolan på S Helliden har utförts.
- Byte av vattenledning i Folkabo.
- Sanering av ledningar har skett på ett flertal platser, bl a Trädgårdsgatan, Linnégatan, Tegnergatan, Vallvägen m fl.

FRAMTIDEN

- VA-kartorna skall fortlöpande uppdateras och kompletteras, så att det stämmer mot faktiska förhållanden.
- DUF-arbetet prioriteras.
- Fortsatt arbete för att lösa problematiken med svavelväte på avloppssidan
- Kvävereningens ombyggnad beräknas vara färdigställd 2016.
- Fler och bättre avsättningsmöjligheter för slam måste utredas.
- Digitalt kartlägga alla va-samfälligheter

NYCKELTAL

VA-verk

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Antal vattenläckor	20	11	13	15	13	18	9	10
Antal avloppsstopp	15	15	15	14	15	11	10	12
Reningsgrad P (%)	98	99	98	97	97	97	97	98
Reningsgrad N (%)	25	30	26	22	24	22	30	35
Årskostnad villa (kr)*	4 224	3 855	3 540	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Anslutningsavgift	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000
Ledningslängd (km)	424	424	424	420	420	420	420	420
Nyanläggningsvärde (Mkr)	400	400	400	390	390	380	380	380
Försåld mängd vatten (tm ³)	705	717	724	714	689	798	794	781

*) 2005 räknas vattenförbrukningen för en villa på 150 m³/år.

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT Reningsverk

Resultaträkning - Renhållningsverk (tkr)			
	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter		11 202	11 138
Verksamhetens kostnader		-8 424	-8 668
Av- och nedskrivningar		-1 152	-1 138
Verksamhetens nettokostnader		1 626	1 332
Skatteintäkter			
Finansiella intäkter, balansenheter			
Finansiella kostnader, balansenheter		-18	-32
Finansiella intäkter		0	10
Finansiella kostnader		-2	-3
Resultat före extraordinära poster		1 606	1 307
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat		1 606	1 307

Kassaflödesrapport - Renhållningsverk (tkr)			
	Not	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		1 606	1 307
Justering för av- och nedskrivningar			
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		1 152	1 138
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		2 758	2 445
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-526	-62
Ökning/minskning kortfristiga fordringar internt		-486	-123
Ökning/minskning förråd och varulager			
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-50	251
Ökning/minskning kortfristiga skulder internt		138	28
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 834	2 539
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-359	-477
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-359	-477
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån			
Amortering av långfristiga skulder internt		-350	-350
Ökning av långfristiga fordringar			
Minskning av långfristiga fordringar			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-350	-350
Årets kassaflöde		1 125	1 712
Likvida medel vid årets början		5 181	3 469
Likvida medel vid årets slut		6 306	5 181

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT Reningsverk

Balansräkning - Renhållningsverk (tkr)			
TILLGÅNGAR	Not	2015	2014
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggn. och tekn. Anläggningar		2 335	2 883
Maskiner och inventarier		539	783
Summa materiella anläggningstillgångar		2 874	3 666
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper, andelar, bostadsrätter mm			
Långfristiga fordringar			
Fordringar balansräkningsenheter			
Summa finansiella anläggningstillgångar		0	0
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		2 874	3 666
Omsättningstillgångar			
Förråd			
Fordringar			
Övriga kortfristiga fordringar		731	205
Fordringar, balansenheter		4 009	3 524
Summa kortfristiga fordringar		4 740	3 729
Kassa och bank		6 306	5 181
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		11 046	8 910
SUMMA TILLGÅNGAR		13 920	12 576
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH			
Not			
Eget kapital, ingående värde		9 708	8 400
Årets resultat		1 606	1 308
EGET KAPITAL		11 314	9 708
Avsättn. för pensioner o likn förpliktelser			
SUMMA AVSÄTTNINGAR		0	0
Lån i banker och kreditinstitut			
Långfristiga skulder, balansenheter		650	1 000
Långfristiga skulder, totalt		650	1 000
Leverantörsskulder			
Skulder, balansenheter		621	609
Övriga kortfristiga skulder		985	847
Kortfristiga skulder, totalt		1 956	1 868
SUMMA SKULDER		2 606	2 868
SKULDER, AVS. OCH EGET KAPITAL		13 920	12 576

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Mål

- Systematiskt genomföra avfallshanteringen, med intervaller enligt gällande renhållningsordningen och att omfatta hela kommunen.
- Självfinansiering
- Att fortsätta uppmuntra till ökad kompostering och källsortering.

Producentansvar

Förpackningar	SFS 2014:1073
Returpapper & Kartong	SFS 2014:1074
El & elektronik	SFS 2014:1075
Batterier	SFS 2008:834

Ytterligare producentansvar tillkommer efterhand som avfallshanteringen utvecklas.

Insamling av glas utförs av ALI - Frakt, Askersund och övriga förpackningar av SITA, Rödjorna

Tidaholms kommun har tillsammans med Förpacknings- och tidningsinsamlingen en fungerande insamling av glas, well- och returpapper, plast- och metallförpackningar sedan 1995 :

- Siggistorps återvinningsanläggning
- Fyra ÅV-stationer i tätorten
- Sju ÅV-stationer på landsbygden

Allpappinsamling i följande fraktioner:

Rent papper och kartongförpackningar (tidningar, reklam, kataloger och kartong) via container på ÅV-stationerna och fastighetsnära via plastkärl placerade i sophus/-rum.

EKONOMISKT UTFALL

Årets investeringar (tkr)

Objekt	Bokslut 2015	Budget 2015
Inköp sopkärl	180	
Sluttäckning deponin	179	1 903

Kommentar och analys

Enheten gör ett resultat på +1 605 tkr för 2015.

Allt brännbart grov- och hushållsavfall körs till avfallsförbränningsanläggningen i Lidköping.

Kostnaden för hushållsavfallet år 2015:

- Totalt	1 381 tkr
- Transport – Husgården	315 tkr
- Förbränning	1 066 tkr

ÅRETS VERKSAMHET

Måluppfyllelse

Enheten har uppfyllt de mål som anges i avfallsplanen, genom att på ett flexibelt sätt arbeta för en så kostnadseffektiv och miljömedveten avfallshandling som möjligt.

FRAMTIDEN

- Utveckla och uppmuntra till källsortering för hushållen och likvärdiga verksamheter
- Fortsätta utvecklingsarbetet på Siggistorps Återvinningsanläggning för att ytterligare se över logistik och statistik
- Fortsätta med sluttäckning och omställning av Siggistorps deponi, som skall vara avslutad år 2017, enligt länsstyrelsens senaste beslut
- Fortsätta att iordningställa hårdgjorda ytor för materialupplag, kompostering av trädgårdsavfall och sortering av schaktmassor

TEKNISK NÄMND – TAXEFINANSIERAT Reningsverk

- Fortsatt uppföljning, skapa förutsättningar och ställa krav på fastighetsägare att ansluta sig enligt gällande Renhållningsordning
  - Projektering för insamling av matavfall vid storkök pågår.
- Utredda framtida möjligheter att separera matavfallet för fastighetsägare.

NYCKELTAL

Hushållsavfall insamlat via kärl och container

Avfallslag	Antal ton 2015	Antal ton 2014	Antal ton 2013	Antal ton 2012	Behandling
Hushållsavfall	2 773	2 782	2 807	2 867	Förbränning – Lidköpings Värmeverk
Grovavfall brännbart	436	474	440	447	..

Antal småhusabbonnenter/lägenheter med 14 d tömning/kompostering/slamtömning

Abbonnenter	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Abbonnenter med 14 dagars tömning	2 868	2 821	2 767	2 701	2 611	2 576	2 548
Komposterare - Småhus	793	802	822	861	885	913	944
Fritidshus med 14 dagars tömning	185	205	182	157	143	142	140
Komposterare - Fritidshus	76	75	58	51	47	48	49
Enskilda avloppsanläggningar/tömningar	1 655	1 613	1 661	1 604	1 665	1 478	1 428

Förpacknings- och tidningsinsamlingen kr/invånare

År	Tidning	Papper	Glas	Plast	Metall
2012	25,98	16,95	13,46	5,74	1,43
2013	23,14	12,67	13,93	5,25	1,38
2014	17,59	14,14	15,61	8,61	1,80
2015	17,12	12,00	15,55	7,86	1,79

Anm. Producentansvar insamling av uttjänta förpackningar startade 1994-10-01.

Procentansvar: El- och elektronik - Statistik 2015

Jmf	Gasur- laddnings- lampor	Icke gasur- laddnings- lampor	Vitvaror	Kylskåp och frysar	Diverse elektronik	Batterier	Totalt
	Kg/inv	Kg/inv	Kg/inv	Kg/inv	Kg/inv	Kg/inv	Kg/inv
Hela landet	0,241	0,05	3,44	2,55	8,32	0,325	14,94
Tidaholm	0,26	0,06	4,4	2,94	10,06	0,43	18,14